

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини

ИЗВЕШТАЈ

**О РАДУ ИНСПЕКЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ
СРЕДИНЕ**

2025

Јануар 2026

Садржај

Правни основ	
Надлежност поступања	
Информације и подаци о раду	
IMPEL мрежа	
е-Инспектор и е-Писарница	
Радни циљеви	
Збирни подаци о раду	
Делотворност инспекцијског надзора	
Показатељи за унапређење делотворности инспекцијског надзора	

ПРАВНИ ОСНОВ

На основу члана 44. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15 и 44/18 - др. закон и 95/18) сачињен је Извештај о раду Инспекције за заштиту животне средине за 2025. годину.

Извештај о раду Инспекције за заштиту животне средине за 2025. годину заснива се на Плану инспекцијског надзора за 2025. годину, који је сачињен у складу на чланом 10. Закона о инспекцијском надзору на који је Координациона комисија за инспекцијски надзор дала позитивно мишљење и који је објављен на интернет страници Координационе комисије за инспекцијски надзор (<https://inspektor.gov.rs/#>) и Министарства заштите животне средине (<https://www.ekologija.gov.rs/inspekcija>).

НАДЛЕЖНОСТ ПОСТУПАЊА ИНСПЕКЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Основни извор националног права у области заштите животне средине у Републици Србији по којима поступа инспекција за заштиту животне средине представља 16 закона и преко 250 подзаконских аката донетих на основу истих и то:

1. Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11 - одлука УС, 14/16, 76/18 и 95/18, 94/24 - др. закон).
2. Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 94/24).
3. Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 51/25).
4. Закон о климатским променама („Службени гласник РС”, бр. 26/21)
5. Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 25/15 и 109/21).
6. Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, бр. 96/21).
7. Закон о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 - др. закон).
8. Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 - др. закон и 35/23 и 109/2025).
9. Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 95/18 - др. закон).
10. Закон о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце („Службени гласник РС”, бр. 94/24).
11. Закон о хемикалијама („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15).
12. Закон о биоцидним производима („Службени гласник РС”, бр. 109/21).
13. Закон о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 104/13).
14. Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС”, бр. 36/09).
15. Закон о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18 - др. закон и 71/21).
16. Закон о националним парковима („Службени гласник РС”, 84/15 и 95/18 - др. закон).
17. Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС”, бр. 112/15).

Као и на основу следећих закона:

1. Закон о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 - др. закон и 95/18).
2. Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16, 95/18 - аутентично тумачење и 2/23 - одлука УС).

3. Закон о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14 30/18 - др. закон и 47/18).
4. Закон о прекршајима („Службени гласник РС”, бр. 65/13, 13/16 и 98/16, 91/19 - др. закон, 91/19 и 112/22 - одлука УС).
5. Закон о привредним преступима („Службени лист СФРЈ“, бр. 4/77, 36/77 - испр., 14/85, 10/86 - пречишћен текст, 74/87, 57/89 и 3/90 и „Службени лист СРЈ“, бр. 27/92, 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 и 64/01 и „Службени гласник РС“, број 101/05 - др. закон).
6. Кривични законик („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19 и 94/24).
7. Закон о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, бр. 95/18, 49/19 и 92/23, 99/24, 109/25 и 118/25).

Инспекција за заштиту животне средине врши инспекцијске надзоре у следећим областима:

- 1) Заштита од буке
- 2) Процена утицаја на животну средину
- 3) Интегрисано спречавање и контрола загађивања животне средине
- 4) Заштита ваздуха
- 5) Климатске промене
- 6) Заштита вода
- 7) Заштита од великих удеса који укључују опасне супстанце
- 8) Хемикалије
- 9) Биоцидни производи
- 10) Управљање отпадом
- 11) Амбалажа и амбалажни отпад
- 12) Заштита земљишта
- 13) Заштита од нејонизујућих зрачења
- 14) Заштита природе

Појам инспекцијског надзора одређен је законима општег карактера. Најпре, то је Закон о државној управи, који дефинише инспекцијски надзор као један од послова органа државне управе којим се испитује спровођење закона и других прописа непосредним увидом у пословање и поступање надзираних субјеката и, зависно од резултата надзора, изричу се мере на које су ти органи овлашћени. Њиме се ближе не уређује ток, садржина и поступак инспекцијског надзора. Законом о инспекцијском надзору (ЗИН), прописано је да је инспекцијски надзор посао државне управе чија садржина и појам су утврђени законом којим се уређује рад државне управе, који врше органи државне управе, органи аутономне покрајине (АП) и органи јединица локалне самоуправе (ЈЛС), с циљем да се превентивним деловањем или налагањем мера обезбеди законитост и безбедност пословања и поступања надзираних субјеката и спрече или отклоне штетне последице по законом и другим прописом заштићена добра, права и интересе.

Поступак инспекцијског надзора је посебан управни поступак у односу на општи управни поступак. Општи управни поступак прописан је Законом о општем управном поступку (ЗУП) и представља скуп правила која примењују органи када одлучују о управним стварима. Међутим, поједине управне области захтевају посебна правила поступања, што је у ЗУП прописао могућност да поједина питања управног поступка могу да се уреде посебним законом само ако је то у појединим управним областима неопходно, ако је то у сагласности са основним начелима одређеним овим законом и не смањује ниво заштите права и правних интереса странака зајемчен овим законом.

Управо ЗИН, посебан закон у односу на ЗУП, уређује садржину, границе и овлашћења, права и дужности при вршењу инспекцијског надзора, при чему се поступак инспекцијског надзора заснива на начелима и правилима поступка којима је уређен општи управни поступак, као и начелима и правилима деловања државне управе и начелима и правилима деловања државних

службеника, односно службеника аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, чиме се републичка инспекција за заштиту животне средине руководила.

Чланом 54. Закона о државној управи утврђено је да послови инспекцијског надзора могу бити поверени органима аутономне покрајине, општине, града и града Београда.

Послови инспекцијског надзора у области заштите од великих удеса који укључују опасне супстанце, контроле хемикалија и биоцидних производа, прекограничног кретања отпада и рад мобилним постројењем за третман отпада, нису поверени органима аутономне покрајине и локалне самоуправе, док је вршење инспекцијског надзора у области заштите земљишта и у области контроле управљања отпадом код оператера који поседују дозволе за обављање делатности управљања опасним отпадом на територији АПВ, поверено само аутономној покрајини. Послови инспекцијског надзора у области контроле квалитета отпадних вода поверени су аутономној покрајини и Граду Београду, док су послови инспекцијског надзора у области управљања неопасним отпадом, заштите ваздуха, заштите природе, заштите од нејонизујућих зрачења, заштите од буке у животној средини поверени органима аутономне покрајине и локалне самоуправе. Такође, аутономној покрајини и јединицама локалне самоуправе поверени су послови инспекцијског надзора над применом одредаба Закона о процени утицаја на животну средину и Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, за она постројења и активности за које дозволу, или одобрење за изградњу и почетак рада, односно дозволу за извођење или обављање активности, издаје надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Сагласно одредби члана 12. став 12. Закона о инспекцијском надзору, републичка инспекција за заштиту животне средине врши координацију послова инспекцијског надзора, из делокруга републичке инспекције, поверених аутономној покрајини, Граду Београду и јединицама локалне самоуправе, применом овлашћења у вршењу надзора над радом, прописаних законом којим се уређује државна управа.

Реализацију Плана инспекцијског надзора за 2025. годину Инспекција за заштиту животне средине реализована је од стране следећих унутрашњих организационих јединица:

1. Одељење за административно-правне послове и процену ризика

У Одељењу су образоване уже унутрашње јединице:

- *Одсек за административно-правне послове у области инспекцијског надзора*
- *Одсек за процену ризика*

2. Одељење за поверене послове

У Одељењу су образоване уже унутрашње јединице:

- *Одсек за координацију поверених послова*
- *Одсек за заштиту од буке*

3. Одељење за загађења из индустријских објеката

У Одељењу су образоване уже унутрашње јединице:

- *Одсек за загађења из објеката са интегрисаном дозволом*
- *Одсек за заштиту загађења из индустрије*

4. Одељење за контролу СЕВЕСО постројења, хемикалија и биоцидних производа

У Одељењу су образоване уже унутрашње јединице:

- *Одсек за контролу СЕВЕСО постројења*
- *Одсек за хемикалије и биоцидне производе.*

5. Одељење за надзор оператера постројења, прекотраничног кретања отпада и амбалажу и амбалажни отпад

У Одељењу су образоване уже унутрашње јединице:

- *Одсек за надзор оператера постројења*
- *Група за прекогранично кретање отпада*
- *Одсек за амбалажу и амбалажни отпад*

6. Одељење за заштиту земљишта, нејонизујућег зрачења и биодиверзитета

У Одељењу су образоване уже унутрашње јединице:

- Група за заштиту земљишта
- Група за заштиту од нејонизујућих зрачења
- Одсек за природу
- Одсек за рибарство

7. Одељење за посебне токове отпада и праћења мера превентивног деловања у јединицама локалне самоуправе из области заштите животне средине

У Одељењу су образоване уже унутрашње јединице:

- Одсек за посебне токове отпада
- Одсек за праћење и спровођење мера превентивног деловања у јединицама локалне самоуправе из области заштите животне средине

ИНФОРМАЦИЈЕ И ПОДАЦИ О РАДУ

Годишњи извештај о раду Инспекције за заштиту животне средине за 2025. годину садржи следеће информације и податке:

1 Број спречених или битно умањених вероватних настанака штетних последица по законом заштићена добра, права и интересе (превентивно деловање инспекције)

Инспекција за заштиту животне средине је током 2025. године, у поступцима вршења инспекцијских надзора, по захтевима надзираних субјеката редовно, благовремено и детаљно информисала надзиране субјекте везано за примену одредби закона и подзаконских аката из области заштите животне средине и у случају ненадлежности упућивала надзиране субјекте на надлежне органе.

Инспектори за заштиту животне средине, вршили су и едукативно, односно превентивно деловање и приликом прве редовне инспекцијске контроле код привредних субјеката. Оваквим превентивним приступом у току надзора код привредних субјеката, постиже се ефикаснија примена законских прописа. Надзираним субјектима посебно је указивано на надлежности инспекције за заштиту животне средине на општинском, градском, покрајинском и републичком нивоу, као и на њихове обавезе везано за примену одредби важећих законских прописа.

Превентивно деловање инспекције за заштиту животне средине остварено је делом и кроз информисање јавности о инспекцијском раду објављивањем Плана инспекцијског надзора за 2025. годину и контролних листи из различитих области заштите животне средине.

У складу са Законом о инспекцијском надзору, а ради постизања циља инспекцијског надзора, инспекција за заштиту животне средине је превентивно деловала у 30 случајева, од тога је извршено 4 превентивних инспекцијских надзора и 26 службених саветодавних посета.

2 Обавештавање јавности, пружање стручне и саветодавне подршке надзираним субјектима или лицима која остварују одређена права у надзираним субјектима или у вези са надзираним субјектима, укључујући издавање аката о примени прописа и службене саветодавне посете, превентивним инспекцијским надзорима и другим активностима усмереним ка подстицању и подржавању законитости и безбедности пословања и поступања и спречавању настанка штетних последица по законом и другим прописом заштићена добра, права и интересе, са подацима о броју и облицима ових активности и кругу лица обухваћених тим активностима (превентивно деловање инспекције)

⇒ Заштита од великих удеса који укључују опасне супстанце

У току 2025. године у складу са Законом о инспекцијском надзору и Годишњим Планом, инспекција за заштиту животне средине у области заштите од великих удеса који укључују опасне супстанце спроводила је превентивно деловање које је било усмерено ка подстицању и подржавању законитог пословања оператера и вршење службених саветодавних посета. Посебно саветодавно деловање огледало се у појашњењу и правилној имплементацији одредаба закона који се односе на идентификацију севесо оператера. У извештајном периоду извршено је укупно 8 саветодавних посета код оператера севесо постројења и других привредних субјеката, који су били потенцијални севесо оператери. Превентивно деловање инспекције огледало се и кроз предузимање мера усмерених ка подстицању оператера у благовременом предузимању активности везаних за примену новог Закона о контроли заштите од великих удеса који укључују опасне супстанце.

Инспекција за заштиту животне средине у области заштите од великих удеса који укључују опасне супстанце, учествовала је на састанцима који су организовани за севесо оператере вишег и нижег реда а везано за примену новоусвојених прописа из области заштите од великих удеса који укључују опасне супстанце.

⇒ Контрола хемикалија и биоцидних производа

У току 2025. године у складу са Законом о инспекцијском надзору, инспекција за заштиту животне средине у области контроле хемикалија и биоцидних производа вршила је превентивно деловање које је било усмерено ка подстицању и подржавању законитог пословања привредних субјеката. Превентивно деловање је вршено кроз обављање саветодавних посета и кроз давање смерница привредним субјектима током и по завршетку инспекцијског надзора. Службене саветодавне посете везане за безбедно стављање хемикалија и биоцидних производа на тржиште Републике Србије, вршене су по захтеву привредних субјеката, а у току 2025. године извршена је једна саветодавна посета код увозника/произвођача биоцидних производа.

Такође, инспекција за заштиту животне средине у области контроле хемикалија и биоцидних производа је поступала по представкама правних и физичких лица достављеним министарству, прослеђивала на надлежност и благовремено обавештавала подносиоце о подели надлежности између инспекцијских органа: санитарне, тржишне, ветеринарске инспекције и инспекције за заштиту животне средине, у обављању инспекцијског надзора у области контроле хемикалија и биоцидних производа на тржишту Републике Србије, у складу са Законом о хемикалијама и Законом о биоцидним производима.

⇒ Заштита земљишта

У току 2025. године у складу са Законом о инспекцијском надзору и Годишњим Планом, инспекција за заштиту животне средине у области заштите земљишта од загађивања спроводила је превентивно деловање кроз вршење саветодавних посета. У извештајном периоду извршено је укупно 6 саветодавних посета код оператора ЕМС АД Београд, на локацијама трафостаница у саставу преносног система електричне енергије. Током службених саветодавних посета овлашћена стручна организација за мониторинг земљишта, ангажована од стране ЕМС АД Београд, извршила је узорковања земљишта на локацијама трафостаница, као и лабораторијске анализе узетих узорака на садржај угљоводоника нафтног порекла, полихлорованих бифенила (РСВ), испарљивих ароматичних угљоводоника (ВТЕХ), полицикличних ароматичних угљоводоника (РАН) и метил-терцијарног бутил етра (МТВЕ). По сачивању Извештаја о извршеним анализама земљишта, исти су од стране ЕМС АД Београд достављени инспекторима на располагање и даље поступање.

⇒ Заштита од нејонизујућих зрачења

У току 2025. године у складу са Законом о инспекцијском надзору, инспекција за заштиту животне средине у области заштите од нејонизујућих зрачења, благовремено је упућивала обавештења у складу са својим надлежностима и овлашћењима везано за примену одредби Закона о заштити од нејонизујућих зрачења и одговарајућих подзаконских аката по захтевима јединица локалних самоуправа и надзираних субјекта.

Инспекција за заштиту животне средине у области заштите од нејонизујућих зрачења, учествовала је на радним састанцима у вези примене прописа из области заштите од нејонизујућих зрачења.

Такође, инспекција за заштиту животне средине у области заштите од нејонизујућих зрачења је поступала по представкама правних и физичких лица достављеним министарству, прослеђивала на надлежност и благовремено обавештавала подносиоце о надлежностима органа јединице локалне самоуправе и аутономне покрајине којима су поверени послови вршења инспекцијског надзора из области заштите од нејонизујућих зрачења.

⇒ Заштита природе

У току 2025. године у складу са Законом о инспекцијском надзору и Годишњим Планом, инспекција за заштиту животне средине у области заштите природе је вршила превентивне инспекцијске надзоре са циљем предузимања превентивних мера и других активности усмерених ка подстицању и подржавању законитости и безбедности пословања и поступања у спречавању настанка штетних последица по законом и другим прописом заштићена природна добра. Републички инспектори су обавили 12 саветодавних посета код управљача заштићених подручја и 4 превентивна инспекцијска надзора.

⇒ Заштита од буке у животној средини

У току 2025. године у складу са Законом о инспекцијском надзору, инспекција за заштиту животне средине у области заштите од буке у животној средини, благовремено је упућивала обавештења у складу са својим надлежностима и овлашћењима везано за примену одредби Закона о заштити од буке у животној средини и одговарајућих подзаконских аката по захтевима јединица локалних самоуправа и надзираних субјекта.

Инспекција за заштиту животне средине у области заштите од буке у животној средини, учествовала је на радним састанцима у вези примене прописа из области заштите од буке у животној средини.

Такође, инспекција за заштиту животне средине у области заштите од буке у животној средини поступала је по представкама правних и физичких лица, достављеним министарству, прослеђивала на надлежност и благовремено обавештавала подносиоце о надлежностима органа јединице локалне самоуправе и аутономне покрајине којима су поверени послови вршења инспекцијског надзора из области заштите од буке у животној средини.

Током извештајне 2025.године, републички инспектори за заштиту животне средине, из Одсека за заштиту од буке у животној средини, вршили су инспекцијске надзоре у складу са Законом о инспекцијском надзору и у складу са Законом о заштити од буке у животној средини и у складу са Законом о процени утицаја. Највећи број инспекцијских надзора односио се на ванредне инспекцијске надзоре.

⇒ Управљање отпадом

Активности усмерене ка превентивном деловању из области управљања отпадом огледале су се у давању стручних и практичних савета и препорука, и то у вези давања смерница за обављање делатности третмана, односно поновног искоришћења и збрињавања отпада код оператера постројења, изради и попуњавању документације о отпаду, као и другим питањима из области управљања отпадом.

⇒ Заштита од загађења из индустријских објеката

У току 2025. године у складу са Законом о инспекцијском надзору и Годишњим Планом, инспекција за заштиту животне средине у области заштите од загађења из индустријских објеката, у поступцима редовних инспекцијских надзора, спроводила је и активности на превентивном деловању кроз давање стручних савета и препорука. Посебно саветодавно деловање огледало се у појашњењу и правилној имплементацији одредаба закона који се односе на прописе у области заштите ваздуха, интегрисаног спречавања и контроле загађивања животне средине, процене утицаја на животну средину, управљања отпадом и отпадних вода.

3 Ниво усклађености пословања и поступања надзираних субјеката са законом и другим прописом, који се мери помоћу контролних листи

⇒ Заштита од великих удеса који укључују опасне супстанце

У складу са Годишњим планом инспекцијског надзора за 2025.годину, инспекција за заштиту животне средине у области заштите од великих удеса који укључују опасне супстанце, извршила је редовне инспекцијске надзоре севесо комплекса који се налазе на територији Републике Србије. Инспекцијски прегледи су обухватили контролу по контролним листама Система управљања безбедношћу и осталим контролним листама које се налазе на интернет страници министарства, делу инспекција, и доступне су оператерима за коришћење и самоконтролу. Током надзора код свих Севесо оператера извршена је процена ризика севесо постројења коришћењем "Алата за процену ризика и одређивање приоритета севесо оператера". Током инспекцијског надзора примењен је и „Алат за сабирање количина опасних материја применом додатних критеријума за одређивање врсте документа које израђује оператер Севесо постројења“ на основу кога је извршен попис опасних супстанци и извршена њихова накнадна тачна идентификација. Поред редовних инспекцијских надзора, вршени су и ванредни инспекцијски надзори по захтевима надзираних субјеката.

Такође, у току 2025. године, инспектори за заштиту животне средине у области заштите од великих удеса који укључују опасне супстанце учествовали су у ванредној акцији инспекцијске контроле биоцидних производа којима је истекао рок за подношење захтева за продужење из решења о упису у Привремену листу.

⇒ Контрола хемикалија и биоцидних производа

У складу са Годишњим планом инспекцијског надзора, инспекција за заштиту животне средине у области контроле хемикалија и биоцидних производа, вршила је контроле код привредних субјеката који су произвођачи, увозници, дистрибутери и даљи корисници хемикалија и биоцидних производа у виду дефинисаних акцијских контрола: контрола производа који се користе у грађевинарству, упис биоцидних производа у Привремену листу које су вршене током прве половине 2025.године и сл.

На основу утврђеног чињеничног стања у редовним инспекцијским надзорима контролисана је усклађеност стављања у промет хемикалија са одредбама Закона о хемикалијама као и усклађеност чињења доступним биоцидних производа са одредбама Закона о биоцидним производима. Током надзора коришћене су контролне листе из области контроле хемикалија и области контроле биоцидних производа.

⇒ Заштита земљишта

У складу са Годишњим планом инспекцијског надзора инспекције за заштиту животне средине у области заштите земљишта од загађивања, у 2025. години вршени су редовни инспекцијски надзори код Јавних комуналних предузећа, која управљају несанитарним депонијама комуналног отпада. Редовни инспекцијски надзори су вршени у погледу контроле обавеза израде и

достављања надлежном органу на сагласност, Плана прилагођавања постројења са програмом корективних мера и динамиком, као и у погледу контроле испуњавања обавезе спровођења санације, затварања и рекултивације несанитарних депонија комуналног отпада у складу са пројектима, на које сагласност даје министарство надлежно за послове заштите животне средине, сагласно одредбама члана 43. и самосталног члана 54. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 - др. закон и 35/23) и Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11 - одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18 - др. закон и 94/24 - др. закон).

У редовним инспекцијским надзорима коришћена је контролна листа за несанитарне депоније - сметлишта комуналног отпада, која је јавно доступна на званичној интернет страни Министарства заштите животне средине. Контролом управљача постојећих несанитарних депонија комуналног отпада и коришћењем наведене контролне листе, утврђено је да су сви контролисани субјекти у 2025. години, за своје несанитарне депоније поседовали већ израђене Планове прилагођавања постројења са програмом корективних мера и динамиком, као и да су наведени планови у претходном периоду достављени на сагласност Министарству заштите животне средине, чиме је у потпуности постигнута усклађеност поступања и пословања надзираних субјеката са законским обавезама.

⇒ Заштита од нејонизујућих зрачења

Током 2025. године вршени су редовни инспекцијски надзори везано за контролу спровођења мера заштите од нејонизујућих зрачења при коришћењу извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса (ИПИ) и то надземних електроенергетских водова - далековода (ДВ) којим управља ЕМС АД Београд, као оператор преносног система у Републици Србији.

Током редовних инспекцијских надзора коришћена је контролна листа за контролу коришћења извора нејонизујућих зрачења.

На основу утврђеног чињеничног стања у редовним инспекцијским надзорима утврђена је усклађеност са одредбама Закона о заштити од нејонизујућих зрачења и подзаконским актима.

⇒ Заштита природе

Током 2025. године настављен је континуитет у контролама правних субјеката, а и њихово пословање је управним мерама доведено у висок ниво усклађености са законом. Субјекти се у великој мери обраћају инспекторима у вези са сваком недоумицом у њиховом пословању, како би евентуални пропусти били исправљени и како би њихов рад био у складу са прописима из области заштите природе.

⇒ Заштита од буке у животној средини

Планом инспекцијских надзора за 2025. годину предвиђено је да се изврши десет инспекцијских надзора.

Током 2025. године вршени су инспекцијски надзори везано за контролу спровођења мера заштите од буке у животној средини која настаје након пуштања појединих деоница ауто-пута Милош Велики на коришћење. Редовним инспекцијским надзорима врши се контрола извршења мера заштите од буке дефинисаних Студијом о процени утицаја на животну средину при пуштању деоница ауто пута у пробни рад. Пробни рад је време које се одређује за коришћење деоница пута за потребе испитивања квалитета изведених радова, утврђивање учесталости саобраћаја, као и за потребе мониторинга буке како је прописано Студијом о процени утицаја на коју сагласност издаје Министарство заштите животне средине.

На основу утврђеног чињеничног стања у инспекцијским надзорима није било могуће при свим надзорима утврдити усклађеност са одредбама Закона о заштити од буке у животној средини и подзаконским актима из разлога што је током пробног рада дозвољено да се предузимају мере заштите од буке, постављање звучних зидова, подизање заштитног зеленог појаса и предузимање

других мера, као и понављање мерења буке у животној средини након предузимања поменутих мера.

Контролна листа: Заштита животне средине од буке је формирана.

У складу са Законом о заштити од буке у животној средини предмет контроле су: Путеви Србије ДОО, Коридори Србије, Железница Србије, Аеродром Никола Тесла, Аеродром у Лађевцима и Аеродром у Нишу.

Објекти који у складу са чланом 24. став 2. Закона о заштити од буке у животној средини подлежу надзору су објекти којима Министарство заштите животне средине издаје Решења којима се издаје сагласност на студију о процени утицаја објеката и радова на животну средину или ако се законом захтева Интегрисана дозвола за рад целокупног постројења. У складу са наведеним објекти који подлежу надзору у смислу контроле -Мониторинг буке који подразумева систематско праћење индикатора буке, односно праћење утицаја буке на животну средину су: правна лица која управљају главним путевима, главним железничким пругама и главним аеродромима, који су у обавези да обезбеђују мониторинг буке, континуирано праћење стања буке у животној средини.

⇒ Посебни токови отпада

Током 2025 године, контролисано је и поступање произвођача и/или увозника производа који после употребе постају посебни токови отпада, као и дужности произвођача, односно увозника производа да достављају годишњи извештај о количини и врсти произведених и/или увезених производа, који су стављени на тржиште Републике Србије.

Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини поступао је по допису Агенције за заштиту животне средине у вези са подношењем захтева за покретање прекршајних поступака против правних лица и предузетника који, као увозници производа који после употребе постају посебни токови отпада, нису извршили законску обавезу извештавања у Националном регистру извора загађивања, за извештајну 2023. годину.

Поступајући по наведеном допису, у оквиру Сектора подељена су и обрађена 1792 правна лица и предузетника, и за сва која су према подацима Агенције за привредне регистре имала статус „Активан“, од стране инспектора, у складу са Законом о накнадама за коришћење јавних добара, поднети захтеви за покретање прекршајних поступака надлежним прекршајним судовима.

Од укупног броја поднетих захтева, Сектору су у папирној форми од стране Прекршајних судова пристигле првостепене одлуке за 809 правних лица. Од тог броја, у 583 предмета захтеви су одбијени. У 45 предмета донета су решења о обустави поступка, док су се у три случаја судови огласили месно ненадлежним. У 30 предмета судови су наложили допуну захтева, а у четири предмета упућени су позиви за сведочење. У три случаја поступак је прекинут.

За преостало 141 правно лице поступци су окончани доношењем пресуда, при чему су у четири случаја окривљени ослобођени одговорности, док су у 88 предмета изречене новчане казне а у 49 предмета опомене.

Током 2025. године инспектори Одељења за посебне токове отпада и праћење мера превентивног деловања у јединицама локалне самоуправе из области заштите животне средине, су поступали и по ранијим дописима Агенције за заштиту животне средине. На основу Закона о накнадама за коришћење јавних добара, који је у том периоду био на снази, сачињени су појединачни и обједињени Извештаји о количинама увезених производа који после употребе постају посебни токови отпада за претходне године, за обвезнике који нису доставили Годишње извештаје попуњавањем ПТП2 обрасца у НРИЗ (Национални регистар извора загађивања). Извештаји су израђени на основу података Министарства финансија - Управе царина достављених од стране Агенције за заштиту животне средине и исти прослеђени Сектору за финансијско управљање и контролу, Министарства заштите животне средине, на даље поступање.

⇒ ИПАРД

У координацији инспекцијског надзора, са другим инспекцијама треба истаћи и координацију и активности које се спроводе са инспекцијом Министарства пољопривреде шумарства и водопривреде, према споразуму закљученом између Владе Републике Србије и Европске комисије о механизмима примене финансијске помоћи Уније Републици Србији у оквиру Инструмента за претприступну помоћ у области подршке пољопривреди и руралном развоју (ИПАРД).

У складу са тим потписан је и споразум Министарства Пољопривреде, шумарства и водопривреде и Министарства заштите животне средине у циљу реализације наведеног споразума.

Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини у области заштите животне средине за потребе утврђивања испуњености услова у области заштите животне средине, је вршио инспекцијске надзоре код лица која су поднела захтев за одобрење ИПАРД подстицаја, односно примаоца ИПАРД средстава.

По захтевима Управе за аграрна плаћања, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а на основу Споразума о сарадњи, вршени су ванредни канцеларијски и теренски инспекцијски надзори у циљу утврђивања испуњености услова из области заштите животне средине за одобравање захтева за исплату подстицаја, у вези са спровођењем ИПАРД Програма као и у координацији са инспекторима јединица локалне самоуправе.

По ИПАРД програму у 2025. години, укупно је реализовано 107 надзора, од тога 22 надзора је извршено од стране републичких инспектора, Одељења за поверене послове, и 85 надзора у координацији са инспекторима јединица локалне самоуправе.

⇒ Управљање отпадом

У току 2025. године, у складу са Годишњим планом инспекцијских надзора инспекције за заштиту животне средине у области управљања отпадом за 2025. годину вршени су редовни инспекцијски надзори код оператера који поседују дозволе за управљање отпадом (сакупљање, транспорт, складиштење, третман и одлагање отпада) издате од стране министарства надлежног за послове заштите животне средине.

Редовни инспекцијски надзори вршени су у складу са издатим налозима за инспекцијски надзор и надзирани субјекти су о планираним инспекцијским надзорима обавештавани на прописани начин и у прописаним роковима, сходно одредбама Закона о инспекцијском надзору.

Током редовних надзора коришћене су контролне листе из области управљања отпадом.

⇒ Заштита од загађења из индустријских објеката

У складу са Годишњим планом инспекцијског надзора за 2025. годину, инспекција за заштиту од загађења из индустријских објеката, извршила је редовне инспекцијске надзоре постројења за која је издата интегрисана дозвола (ИРПС постројења); постојећих постројења која подлежу обавези прибављања интегрисане дозволе; инспекцијске надзоре у области контроле спровођења услова и мера заштите животне средине из одлуке министарства, којом је дата сагласност на студију о процени утицаја на животну средину, односно спровођење прописаних минималних критеријума заштите животне средине из одлуке да није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину; инспекцијске надзоре у области контроле загађивања ваздуха код објеката у надлежности републичке инспекције за заштиту животне средине; инспекцијске надзоре у области контроле отпадних вода код правних лица и предузетника, који испуштају отпадне воде у реципијент или у систем јавне канализације и из централних постројења за пречишћавање отпадних вода; инспекцијске надзоре у области контроле управљања опасним отпадом код произвођача отпада; инспекцијске надзоре у области контроле емисије буке у животну средину, код индустријских објеката и активности у надлежности републичке инспекције за заштиту животне средине. Редовни инспекцијски надзори вршени су са издатим налозима за инспекцијски надзор и надзирани субјекти су о планираним инспекцијским надзорима обавештени на прописани начин и у прописаним роковима, сагласно одредбама Закона о инспекцијском надзору. Сами редовни

инспекцијски надзори вршени су према контролним листама за одређене области надзора, а Контролне листе се у прописаним роковима преиспитују и по потреби ажурирају, при чему је инспекција за заштиту од загађења из индустријских објеката у 2025. години израдила 6 нових контролних листи, на које је добијена сагласност Координационе комисије за инспекцијски надзор у децембру 2025. године. Контролне листе доступне су оператерима за коришћење и самоконтролу, а све контролне листе са Упутствима и Алатима за процену ризика објављене су на интернет страници Министарства заштите животне средине: <https://www.ekologija.gov.rs/inspekcija>, са које се могу и преузети. На основу утврђеног чињеничног стања у редовним инспекцијским надзорима, током надзора коришћене су контролне листе из различитих области, при чему су предузимане управне мере ради усклађивања надзираних субјеката са законима.

У 2025. години извршено је укупно 638 инспекцијских надзора привредних субјеката и то: 268 редовних инспекцијских надзора, 137 ванредних инспекцијских надзора, 43 ванредних утврђујућих инспекцијских надзора, 5 ванредних потврђујућих инспекцијских надзора, 2 допунска инспекцијска надзора, 149 контролних инспекцијских надзора, 25 мешовитих инспекцијских надзора и 9 инспекцијска надзора ради предузимања хитних мера.

4 Број откривених и отклоњених или битно умањених насталих штетних последица по законом заштићена добра, права и интересе (корективно деловање инспекције)

⇒ Заштита од великих удеса који укључују опасне супстанце

У току 2025. године забележене су две удесне ситуације код севесо оператера и то:

-05. фебруара 2025.године, на локацији севесо оператера „BIN Commerce“, Огранак 1, Крушевац, у Погону за пелетизацију ксантата, избио је пожар који се кроз цевовод праха проширио и до система за отпрашивање. У систему за пелетизацију је било око 300 kg опасне материје калијум амил ксантата.

-21. априла 2025.године, на локацији пристаништа Рафинерије нафте Панчево, приликом утовара пловног објекта превозника НАФТАСHEM из Сремске Каменице, са евро дизелом, дошло је до препуњавања и изливања нафтних деривата у Дунав. Упоредивањем измерене количине дервата у пловном објекту са мерним системом, закључило се да је у оквирима баријера испуштено око 80 m³ евро дизела. Ангажована је стручна кућа која је извршила санацију водотока.

⇒ Заштита земљишта

У току 2025. године извршена су четири ванредна инспекцијска надзора на спровођењу мера за заштиту земљишта, и то:

- 1) По захтеву Основног јавног тужилаштва у Лазаревцу и по обавештењу криминалистичког инспектора Полицијске станице Лазаревац. Ванредан инспекцијски надзор извршен је на катастарској парцели бр. 2133/1 КО Петка, на територији ГО Лазаревац, односно на локацији на којој је паркирана камионска цистерна без регистарских ознака и неутврђеног власника, из које је исцурела течност непознатог порекла, а у којој је накнадним испитивањима квалитативно утврђено присуство феанола и деривата фенола, који потенцијално могу да доведу до загађења земљишта. Републички инспектор за заштиту животне средине је, сагласно члану 21. став 4. Закона о заштити земљишта („Службени гласник РС”, бр. 112/15), обавестио надлежни орган Града Београда и Кабинет министра за заштиту животне средине о потреби предузимања хитних мера за испитивање загађујућих, опасних и штетних материја у земљишту, као и хитних мера за заустављање загађења земљишта и отклањање штете, или претеће опасности од штете у животној средини, обзиром да је лице одговорно за потенцијално загађење земљишта непознато, односно недоступно инспекцијском органу и органима кривичног гоњења.
- 2) Код привредног субјекта Електродистрибуција Србије ДОО Београд, Огранак Електродистрибуција Пожаревац, извршен је ванредни инспекцијски надзор по представи

грађана, која се односила на пријаву загађења земљишта услед исцурења изолационог уља из стубног трансформатора, на локацији у месту Кула на територији општине Мало Црниће, а у поступку инспекцијског надзора донета су два решења, којима су изречене управне мере за отклањање утврђених незаконитости, сагласно Закону о заштити земљишта и Закона о управљању отпадом.

- 3) Код привредног субјекта Србија Карго АД Београд, а по обавештењу НИС АД Нови Сад и по представи удружења грађана „За чист Косјерић”, који су се односили на пријаву исцурење дизел горива на земљиште, извршен је ванредни инспекцијски надзор на локацији акцидентног исклизнућа и превртања две теретне вагон цистерне, на деоници магистралне пруге 108 код железничке станице Ражана (КО Стојићи), територија општине Косјерић. Како је у поступку инспекцијског надзора утврђено да је услед акцидента дошло до утицаја исцурелог горива на околно земљиште, републички инспектор за заштиту животне средине је решењем наложио управне мере санације земљишта и испитивања загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту у зони утицаја акцидента, у циљу заустављања и отклањања загађења и потенцијалне опасности од штете у животној средини.
- 4) Код привредног субјекта Србија Карго АД Београд извршен је ванредни инспекцијски надзор након акцидентног превртања вагон цистерне са сумпорном киселином, на локацији железничке станице Врчин у насељу Врчин, на територији града Београда. Приликом превртања вагона на шинама дошло је до изливања сумпорне киселине на земљиште које се налази око самог железничког колосека. На земљишту где је дошло до изливања сумпорне киселине одмах је извршена неутрализација са млевеним кречом, који је нанет у дебелом слоју по целој површини земљишта у зони утица акцидентног изливања сумпорне киселине. Републички инспектор за заштиту животне средине је решењем наложио хитно испитивање земљишта, преко овлашћене и акредитоване лабораторије за испитивање земљишта, у зони утицаја акцидентног исцурења сумпорне киселине. Након извршених испитивања узорака и израде Извештаја о испитивању земљишта, извршен је контролни инспекцијски надзор, којим је утврђено је да је у испитиваним узорцима земљишта у зони акцидента повећан садржај укупног сумпора (јако висок до веома висок) као последица исцурења сумпорне киселине, али да исти не представља шетан елемент.

Поред наведених инспекцијских надзора у области заштите земљишта, извршен је и један ванредни инспекцијски надзор у области контроле поступања са опасним медицинским отпадом, по захтеву Министарства унутрашњих послова, Одељења за сузбијање еколошког криминала. Решењем републичког инспектора за заштиту животне средине наложене су управне мере за отклањање утврђених незаконитости и неправилности у области поступања са инфективним медицинским отпадом, насталим приликом обављања делатности здравствене заштите животиња.

Поред ванредних инспекцијских надзора, вршени су и контролни инспекцијски надзори, у циљу контроле извршења наложених мера и отклањања утврђених незаконитости у пословању и поступању надзираних субјеката.

⇒ Заштита природе

У току 2025. године Инспекција за заштиту животне средине у области заштите природе је у току инспекцијских надзора, након утврђивања незаконитости код држалаца дивљих животиња-птица у заточеништву, привремено одузимала строго заштићене врсте дивљих птица и у зависности од здравственог и кондиционог стања, а на основу процене представника Завода за заштиту природе Србије, пуштала исте у природу.

На основу Извештаја о стручним надзорима Завода за заштиту природе Србије, за примљених у Сектор за надзор и превентивно деловање дана 06.10.2025. године, а у вези заштићених подручја, НП „Бердап”, НП „Копаноник”, НП „Тара” и ПП „Голија”, обављена су 4 ванредна инспекцијска надзора код управљача наведених заштићених подручја, и то:

- 1) Код ЈП НП „Ђердап”, утврђене су одређене незаконитости у раду управљача - непоступање у потпуности у складу са својим обавезама прописаним у члану 68. Закона о заштити природе. Наиме, управљач није, по утврђивању незаконитости код корисника заштићеног подручја, предузео активности у складу са својим овлашћењима и није подносио одговарајуће пријаве. Инспектори су по откривању незаконитости, наложили записнички мере за отклањање незаконитости, а против управљача је поднет захтев за покретање прекршајног поступка. По истеку рока за отклањање незаконитости, с обзиром да управљач није у потпуности поступио по наложеним мерама, донето је решење којим се управљачу налаже поступање у складу са законом. У току децембра 2025. године и јануара 2026. године управљач је доставио доказе о извршењу наложених мера.
- 2) Код ЈП НП „Копаоник”, утврђене су одређене незаконитости у раду управљача - непоступање у потпуности у складу са својим обавезама прописаним у члану 68. Закона о заштити природе. Наиме, управљач није, по утврђивању незаконитости код корисника заштићеног подручја, предузео активности у складу са својим овлашћењима и није подносио одговарајуће пријаве. Инспектори су по откривању незаконитости, наложили записнички мере за отклањање незаконитости, уклањање депонованог грађевинског и другог отпада са санираног дела површинског рударског копа, као и да се поднесе одговарајућа пријава против корисника простора.
- 3) Код ЈП НП „Тара”, такође су утврђене одређене незаконитости у раду управљача - непоступање у потпуности у складу са својим обавезама прописаним у члану 68. Закона о заштити природе. Управљач није, након утврђивања незаконитости код корисника заштићеног подручја, предузео активности у складу са својим овлашћењима и није подносио одговарајуће пријаве. Инспектори су по откривању незаконитости, наложили записнички мере за отклањање незаконитости, а против управљача су поднети захтеви за покретање прекршајних поступака.
- 4) Код ЈП Србијашуме, управљача ПП „Голија”, такође су утврђене незаконитости у поступању управљача у односу на обавезе прописане чланом 68. Закона о заштити природе. Наиме, чувар заштићеног подручја је констатовао записнички да је током јуна месеца 2025. године, без решења о условима заштите природе, извршена чиста сеча шуме. Након тога, управљач није поступио у складу са својим надлежностима и овлашћењима, није поднео одговарајућу пријаву, па је наложено отклањање незаконитости. Против управљача је поднет захтев за покретање прекршајног поступка.

У новембру 2025. године обављен је заједнички инспекцијски и стручни надзор са представницима Завода за заштиту природе Србије, на ЗП ПИО „Власина”. Том приликом је констатовано да је Туристичка организација општине Сурдулица, као управљач ЗП ПИО „Власина”, поступала у складу са својим овлашћењима у случају откривених незаконитости код корисника простора. Управљач је поднео 46 захтева за покретање прекршајног поступка у периоду од јануара-новембра 2025. године. Већина захтева за покретање прекршајних поступака је поднета због тога што су корисници простора изводили радове без решења о условима заштите природе.

⇒ Заштита од загађења из индустријских објеката

Током 2025. године инспекција за заштиту од загађење из индустријских објеката поступала је у складу са својим правима, дужностима и овлашћењима у случајевима у којима је на основу утврђеног чињеничног стања доносила решења према надзираним субјектима за спровођење мера заштите животне средине, сагласно законским прописима из области заштите животне средине. Инспектори су извршили инспекцијске надзоре из различитих области заштите животне средине, током којих су откривали и кроз налагање мера отклањали, или битно умањили настале штетне последице по животну средину. Инспекција је предузимала корективне мере и донела 180 решења, при чему је наложила спровођење 403 мера за отклањање уочених незаконитости и изрекла 32

мере забране вршења активности. Поред редовних, ванредних и мешовитих инспекцијских надзора, извршено је и 149 контролна инспекцијска надзора, у циљу контроле извршења наложених мера и отклањања утврђених незаконитости у пословању и поступању надзираних субјеката.

5 Број утврђених нерегистрованих субјеката и мерама спроведеним према њима

⇒ Контрола хемикалија и биоцидних производа

У току 2025. године инспекција за заштиту животне средине у области контроле хемикалија и биоцидних производа извршила је 10 инспекцијских надзора код нерегистрованих субјеката.

Нерегистровани субјекти су били привредни субјекти (4) који су поступали у супротности са прописима из области управљања хемикалијама, као и привредни субјекти (6) који су поступали у супротности са прописима из области управљања биоцидним производима чинивши доступним биоцидне производе без претходно исходоване сагласности министарства.

Према нерегистрованим субјектима везано за примену прописа из области управљања хемикалијама и биоцидним производима донето је 10 решења за отклањање незаконитости.

⇒ Заштита природе

У току 2025. године инспекција за заштиту животне средине у области заштите природе је извршила 9 инспекцијских надзора код нерегистрованих субјеката.

Нерегистровани субјекти су били субјекти (4) који су поступали у супротности са прописима из области управљања отпадом, као и субјекти (5) који су вршили експлоатацију минералних сировина (шљунак) без претходно спроведене процене утицаја на животну средину.

Према нерегистрованим субјектима везано за примену прописа из области управљања отпадом донета су 4 решења за отклањање незаконитости.

Према нерегистрованим субјектима везано за примену прописа из области процене утицаја на животну средину донето је 5 решења за подношење захтева надлежном органу за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину као и 4 захева за покретање прекршајног поступка.

⇒ Заштита од загађења из индустријских објеката

У току 2025. године инспекција за заштиту животне средине у области заштите од загађења из индустријских објеката извршила је 23 инспекцијска надзора код нерегистрованих субјеката, при чему је 21 инспекцијски надзор извршен у сарадњи са представницима МУП-а, Једнице за сузбијање еколошког криминала, а 2 инспекцијска надзора самостално. Везано за извршене инспекцијске надзоре код нерегистрованих субјеката, инспекција је донела 18 решења, при чему је наложила спровођење укупно 23 мере за отклањање уочених незаконитости и изрекла меру забране вршења активности код 17 нерегистрованих субјеката.

6 Мере предузете ради уједначавања праксе инспекцијског надзора и њиховом дејству

Годишњим Планом за 2025. годину, предвиђени су заједнички инспекцијски надзори са инспекторима јединица локалне самоуправе.

Током 2025. године, Одељење за поверене послове, Сектора за надзор и превентивно деловање у животној средини је вршио заједничке инспекцијске надзоре са инспекцијама за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе, у циљу уједначавања праксе и ефективне комуникације између републичке инспекције и инспекције јединице локалне самоуправе. Вршење су и координисане акције, у складу са годишњим планом Одељења за поверене послове; заједнички надзори на основу указане потребе, која произилази из координације поверених послова

инспекцијама за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе и заједничке надзоре као вид обуке инспектора.

1. Кординисане акције према Годишњем плану Одељења за поверене послове

У складу са одобреним планом Координационе комисије Владе Републике Србије, инспектори Одељења за поверене послове, Одсека за координацију поверених послова, вршили су заједничке надзоре са инспекторима за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе. Заједнички надзори су вршени као редовни надзори, поштујући усвојени годишњи план инспекцијских надзора јединице локалне самоуправе. Тежиште инспекцијских надзора је било на надзираним субјектима у области процене утицаја на животну средину, заштита ваздуха код оператера који користе супстанце које оштећују озонски омотач, управљање отпадом и ИПАРД.

Укупно је реализовано 34 заједничка надзора, са инспекторима јединица локалних самоуправа у различитим областима.

Све наведене заједничке надзоре је реализовало 3 републичких инспектора за заштиту животне средине. Општа је оцена да је степен остварене сарадње у заједничким надзорима са инспекторима за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе на задовољавајућем нивоу.

2. Координација инспекцијских надзора према указаним потребама

Заједнички надзори, реализовани на основу указане потребе током координације поверених послова нису честа појава. Уобичајено се практикују када је:

- неопходно непосредно утврдити чињенично стање које излази из оквира надлежности инспектора за заштиту животне средине јединице локалне самоуправе.
- по захтеву поступајућег инспектора (комплексан надзор, незадовољство странке ...).

3. Обука инспектора

У 2025 години, одржано је Стручно усавршавање инспектора јединица локалних самоуправа у периоду од 20 до 24 октобра. Теме на одржаном усавршавању су биле из области:

- ваздуха за поступање инспекција код малих и средњих постројења (роштиљнице, пекаре и слична постројења);
- поступање са супстанцама које оштећују озонски омотач и флуоровани гасови са ефектом стаклене баште;
- лакоиспарљива органска једињења;
- испуњеност услова за ИПАРД;
- поступање са грађевинским отпадом.

Одржан је и панел на тему- Изазови у извршавању поверених послова инспекције за заштиту животне средине.

Обуке су одржаване и по потреби код инспектора јединица локалних самоуправа којима је то било потребно у одређеним областима на терену у заједничким инспекцијским надзорима, од стране републичке инспекције за заштиту животне средине.

⇒ Заштита од загађења из индустријских објеката

У складу са Законом о инспекцијском надзору, у циљу уједначавања рада инспектора за заштиту животне средине у редовним инспекцијским надзорима су коришћене контролне листе, које се налазе на сајту министарства и доступне су свим оператерима за потребе самоконтроле.

7 Остварење плана и ваљаности планирања инспекцијског надзора, нарочито о односу редовних и ванредних инспекцијских надзора, броју редовних инспекцијских надзора који нису извршени и разлозима за то, као и о броју допунских налога за инспекцијски надзор

⇒ Заштита од великих удеса који укључују опасне супстанце

У складу са Годишњим планом инспекцијског надзора инспекције за заштиту животне средине у области заштите од великих удеса који укључују опасне супстанце за 2025. годину, извршени су:

- Редовни инспекцијски надзори код севесо постројења вишег реда као и редовни инспекцијски надзори код севесо постројења нижег реда где је вршена контрола документа Политика превенције удеса у свим случајевима у којима наведени документ не садржи све елементе који су предвиђени Правилником о садржини Политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“ бр. 41/10).
- Ванредни инспекцијски надзори који су вршени по налогу министра а који су обављани током целе друге половине 2025.године, у оквиру Акције контроле биоцидних производа којима је истекао рок за подношење захтева за продужење из решења о упису у Привремену листу.
- Осим инспекцијских надзора инспектори Одсека за контролу СЕВЕСО постројења учествовали су у раду Техничких комисија за преглед докумената Извештај о безбедности и План заштите од удеса, који израђују севесо оператери вишег реда.

У складу са Годишњим планом инспекцијског надзора за 2025. годину, извршено је:

- Број инспекцијских надзора у 2025. години: 64
- Број редовних инспекцијских надзора: 37
- Број ванредних инспекцијских надзора: 12
- Број контролних инспекцијских надзора: 15
- Број превентивних деловања: 8

Републички инспектори за заштиту животне средине у области заштите од великих удеса који укључују опасне супстанце су, по налогу министра, другу половину 2025.године утрошили вршећи ванредне инспекцијске надзоре у горе наведеној акцији контроле биоцидних производа. У овој акцији је од стране инспектора за заштиту животне средине у области заштите од великих удеса који укључују опасне супстанце извршено укупно 92 инспекцијска надзора.

Годишњи план инспекцијског надзора у области заштите од великих удеса за 2025. годину, израђен је у складу са, постојећим кадровским капацитетом инспектора у овој области, којих је у том моменту било укупно три инспектора. Обзиром да је у току 2025.године, један инспектор запослен у области заштите од великих удеса прекинуо радни однос у министарству, на реализацији предметног плана учествовала су укупно 2 (два) републичка инспектора за заштиту животне средине.

Ангажовање инспектора и велики броја ванредних инспекцијских надзора које су инспектори вршили по налогу министра у другој области, као и недовољни људски капацитети, онемогућили су вршење планираног броја редовних инспекцијских надзора у складу са усвојеним планом.

Годишњим планом за 2025. годину, изведен је проценат да се за потребе вршења ванредних надзора издвоји 10% од укупног броја надзора.

У току 2025. године, у Одсеку за контролу СЕВЕСО постројења, проценат вршења ванредних надзора износио је 66,7% од укупног броја надзора, све услед ангажовања инспектора овог одсека у ванредним инспекцијским контролама из области управљања биоцидним производима.

Такође, инспектори су током 2025.године поднели 85 захтева за покретање прекршајних поступака против оператера, који као обвезници плаћања накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада нису доставили Агенцији за заштиту животне средине редован годишњи извештај о количини и врсти произведених, односно увезених производа који после употребе постају посебни токови отпада, за извештајну 2023. годину, до 31. марта 2024. године, а све према захтеву Агенције за заштиту животне средине.

⇒ Контрола хемикалија и биоцидних производа

У складу са Годишњим Планом инспекцијског надзора у области контроле хемикалија и биоцидних производа, инспекција за заштиту животне средине вршила је редовне инспекцијске надзоре. Одређивање приоритета објеката за контролу хемикалија и биоцидних производа извршено је у складу са процењеним ризиком, а у току 2025. године акценат је стављен на инспекцијске надзоре контроле хемикалија и биоцидних производа које се користе у грађевинарству, у складу са Законом о хемикалијама као и инспекцијске надзоре контроле стављања у промет биоцидних производа у складу са Законом о биоцидним производима.

На основу сачињеног и одобреног Плана инспекцијског надзора за 2025. годину планирано је да инспектори Одсека за хемикалије и биоцидне производе поред редовних инспекцијских надзора, обављају и ванредне инспекцијске надзоре. Планом је изведен проценат да се за потребе вршења ванредних надзора издвоји 10% од укупног броја надзора.

Међутим, по налогу министра у другој половини 2025. године приоритет у инспекцијском надзору били су ванредни инспекцијски надзори у оквиру Акције контроле биоцидних производа којима је истекао рок за подношење захтева за продужење из решења о упису у Привремену листу биоцидних производа.

Из наведеног разлога, проценат вршења ванредних надзора у Одсеку за хемикалије и биоцидне производе, износио је 81,3% од укупног броја надзора, што је иницирало мањи број редовних инспекцијских надзора од планираних.

У области контроле хемикалија и биоцидних производа у 2025. години, планирано је редовних+ванредних надзора укупно 65, али је уз помоћ и ангажовање инспектора из других области/одсека остварено укупно 286 инспекцијских надзора.

- Број инспекцијских надзора у 2025. години: 286
- Број редовних инспекцијских надзора у 2025. години: 32
- Број ванредних инспекцијских надзора у 2025. години: 231
- Број контролних инспекцијских надзора у 2025. години: 13
- Број инспекцијских надзора код нерегистрованих субјеката: 10
- Број превентивних деловања: 1
-

⇒ Заштита земљишта

У складу са годишњим Планом у области заштите земљишта и контроле управљача несанитарних депонија за 2025. годину, извршени су:

- Број инспекцијских надзора у 2025. години: 10
- Број планираних редовних инспекцијских надзора: 11
- Број реализованих редовних инспекцијских надзора: 3
- Број планираних ванредних инспекцијских надзора: 10 % од укупног броја надзора
- Број реализованих ванредних инспекцијских надзора: 5
- Број контролних инспекцијских надзора: 2
- Број планираних службених саветодавних посета: 6
- Број реализованих службених саветодавних посета: 6

Реализација Плана у области заштите земљишта и контроле управљача несанитарних депонија за 2025. годину, изражена као аритметичка средина: 75,8 %.

На реализацији годишњег Плана инспекцијских надзора за 2025. годину у области заштите земљишта и контроле управљача несанитарних депонија учествовао је 1 (један) републички инспектор за заштиту животне средине.

Обим планираних редовних инспекцијских надзора за 2025. годину није у потпуности реализован, због изненадне смрти републичког инспектора за заштиту животне средине, који је био

распоређен на пословима инспекцијског надзора у области заштите земљишта и контроле управљача несанитарних депонија.

⇒ Заштита од нејонизујућих зрачења

У складу са годишњим Планом у области заштите од нејонизујућих зрачења за 2025. годину, извршени су:

- Број инспекцијских надзора у 2025. години: 22
- Број планираних редовних инспекцијских надзора: 20
- Број реализованих редовних инспекцијских надзора: 20 (100%)
- Број контролних инспекцијских надзора: 2

Према Плану инспекцијског надзора инспекције за заштиту животне средине за 2025. годину који је сачињен у складу са чланом 10. Закона о инспекцијском надзору и који је јавно доступан на интернет страници Министарства заштите животне средине и Координационе комисија за инспекцијски надзор, инспекција за заштиту животне средине у области заштите од нејонизујућих зрачења планирала је редовне инспекцијске надзоре извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса сагласно расположивим стручним капацитетима.

Предмет редовних инспекцијских надзора у 2025. години је била контрола спровођења мера заштите од нејонизујућих зрачења при коришћењу извора нејонизујућег зрачења од посебног интереса, и то надземних електроенергетских водова (далекова), напонског нивоа 110 kV, 220 kV и 400 kV по решењима Министарства заштите животне средине којима је одобрено њихово коришћење, сагласно одредбама Закона о заштити од нејонизујућих зрачења, Правилника о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Службени гласник РС”, бр. 104/09), Правилника о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Службени гласник РС”, бр. 104/09) и Правилника о садржини евиденције о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса („Службени гласник РС”, бр. 104/09).

Редовним инспекцијским надзорима биле су обухваћене локације зона повећаних осетљивости (подручја стамбених зона у којима се особе могу задржавати и 24 сата дневно; школе, домови, предшколске установе, породилишта, болнице, туристички објекти, те дечја игралишта; површине неизграђених парцела намењених, према урбанистичком плану, за наведене намене, у складу са препорукама Светске здравствене организације) надземних електроенергетских водова 11 далекова као извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса, који служе за пренос електричне енергије којима управља ЕМС АД, као оператор преносног система у Републици Србији.

Редовним инспекцијским надзорима биле су обухваћене локације:

- 5 далекова од чега 3 од 110 kV и 2 од 220 kV на територији Београда (Ресник - Раковица, Јајинци - Вождовац, Нови Београд, Звечка - Обреновац);
- 2 далекова од 110 kV на територији Бора;
- 2 далекова од 110 kV на територији Крушевца (Читлук);
- Далековод од 110 kV на територији Аранђеловца и Младеновца и
- Далековод од 400 kV на територији Кучева (Гложан).

На основу извршених редовних инспекцијских надзора и извршеног увида у Извештаје о мерењима нивоа нејонизујућих зрачења од стране овлашћених правних лица ни на једној локацији у зони повећане осетљивости предметних далекова није утврђено прекорачење прописаних референтних граничних вредности за нискофреквентно подручје од 2 kV и 40 μ T.

Такође, ЕМС АД спроводи прописане мере заштите од нејонизујућих зрачења.

Реализација Плана у области заштите од нејонизујућих зрачења за 2025. годину: 100 %.

На реализацији годишњег Плана инспекцијских надзора у области заштите од нејонизујућих зрачења за 2025. годину учествовала су 2 (два) републичка инспектора за заштиту животне средине.

Поред инспекцијских надзора током 2025. године, 1 (један) републички инспектор - координатор за заштиту животне средине у области заштите од нејонизујућих зрачења Групе за заштиту од нејонизујућих зрачења и начелник Одељења, активно су учествовали у раду 3 Радне групе и то: за израду Правилника о границама излагања нејонизујућим зрачењима и Правилника о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања, за израду Нацрта закона о широкопојасној комуникационој инфраструктури и за израду Стратегије за примену Архуске конвенције, као именовани чланови Министарства заштите животне средине испред Сектора за надзор и превентивно деловање у животној средини. Такође, у првој половини 2025. године активно су учествовали и у изради информационог система (ЦИСИН) за евидентирање и испитивање извора нејонизујућег зрачења везано за имплементацију Правилника о границама излагања нејонизујућим зрачењима и Правилника о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања, који су ступили на снагу дана 02.06.2025. године.

Током целе 2025. године су учествовали и на припреми Нацрта закона о заштити од нејонизујућих зрачења са ЕХ-POST анализом ефеката Закона о заштити од нејонизујућих зрачења као и полазних основа за израду Нацрта закона о заштити од нејонизујућих зрачења.

⇒ Заштита природе

У складу са Годишњим Планом инспекцијског надзора у области заштиту природе за 2025. годину, извршени су:

- 1) Инспекцијски надзори код управљача заштићених подручја;
- 2) Инспекцијски надзори код корисника заштићених подручја;
- 3) Инспекцијски надзори код оператера који се баве прометом заштићених биљних и животињских врста;
- 4) Инспекцијски надзори везани за спровођење ЦИТЕС конвенције;
- 5) Инспекцијски надзори везани за поступање са заштићеним дивљим врстама;
- 6) Инспекцијски надзори код држаоца заштићених врста дивљих животиња;
- 7) Инспекцијски надзори у Зоо вртovima;
- 8) Ванредни инспекцијски надзори - заједнички инспекцијски надзори са представницима МУП-а, Једнице за сузбијање еколошког криминала по Закону о заштити природе, Закону о управљању отпадом и Закону о процени утицаја;
- 9) Ванредни инспекцијски надзори са републичким водним инспекторима по Закону о процени утицаја - контрола субјеката који се баве експлоатацијом минералних сировина из реке Дрине, поступком багеровања речног наноса на обалама реке Дрине у општини Богатић и граду Лозница, као и на обали реке Велика Морава, на територији града Смедерева.
- 10) Ванредни инспекцијски надзори - заједнички надзори са представницима Завода за заштиту природе Србије на заштићеним подручјима и у надзорима са заштићеним дивљим врстама животиња.

У складу са годишњим Планом инспекцијског надзора у области заштите природе за 2025. годину, извршени су:

- Број инспекцијских надзора у 2025. години: 481
- Број редовних инспекцијских надзора: 275
- Број ванредних инспекцијских надзора: 170
- Број контролних инспекцијских надзора: 23
- Број инспекцијских надзора код нерегистрованих субјеката: 9

- Број превентивних инспекцијских надзора: 4

Реализација Плана инспекцијског надзора у области заштите природе за 2025. годину је 100 %. Инспектори су током 2025. године поднели и 356 захтева за покретање прекршајних поступака против оператера, од додељених 394 предмета (38 оператера су брисани и ликвидирани у регистру АПР-а), који као обвезници плаћања накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада нису доставили Агенцији за заштиту животне средине редован годишњи извештај о количини и врсти произведених, односно увезених производа који после употребе постају посебни токови отпада за извештајну 2023. годину, до 31. марта 2024. године, а све према захтеву Агенције за заштиту животне средине.

Од укупног броја поднетих захтева, од Прекршајних судова је путем е-Писарнице запримљено укупно 190 првостепених одлука, од којих је 170 решења о одбацивању захтева због наступања застарелости, а 20 су пресуде којима су починиоци новчано кажњени.

На реализацији годишњег Плана инспекцијског надзора у области заштите природе за 2025. годину учествовало је 9 (девет) републичких инспектора за заштиту животне средине.

⇒ Координација поверених послова

Анализом остварених резултата, реализација Плана инспекцијских надзора у области поверених послова за 2025. годину је извршена у потпуности.

У 2025. години инспекцији за заштиту животне средине достављане су представке преко писарнице и електронском поштом, које су се односиле на све области заштите животне средине. Све представке су обрађене и исте достављене надлежним инспекцијама у јединицама локалне самоуправе, или покрајинској инспекцији на поступање у складу са њиховим овлашћењима. Подносиоци представки су обавештавани о прослеђивању истих надлежној инспекцији јединица локалне самоуправе, или аутономне покрајине на поступање. Где је било потребно дате су одређене сугестије и предлози у поступању надлежне инспекције којој је достављена представка. Укупно је у 2025. години у Одељењу за поверене послове, Сектора за надзор и превентивно деловање у животној средини, обрађено 352-представке.

Законом о инспекцијском надзору дефинисана је обавеза израде Годишњих планова инспекцијских надзора, по којима је инспекција дужна да поступа. Годишњи планови инспекција за заштиту животне средине аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе достављени су на мишљење Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини. Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини је анализом достављених планова дао позитивно мишљење за Годишњи план Покрајинске инспекције за заштиту животне средине и позитивно мишљење за Годишње планове инспекција за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе, који су у складу са Законом о инспекцијском надзору.

⇒ Заштита од буке у животној средини

У Одсеку за заштиту од буке у животној средини (који је формиран крајем 2024.године) од 01.01.2025.године до септембра 2025.године, послове републичког инспектора обављао је један инспектор, а од септембра до 31.12.2025.године, два инспектора.

Инспекцијски надзори из области контроле нивоа буке у животној средини, из објеката у надлежности републичке инспекције за заштиту животне средине извршени су у потпуности са Планом инспекцијских надзора за 2025.годину.

Број инспекцијских надзора који су извршени током 2025.године, а односили су се на област заштите од буке у животној средини и у складу са годишњим Планом инспекцијских надзора у области заштите од буке за 2025. годину (редовних, ванредних (по пријавама правних и физичких лица и допунских):

- Број ванредних инспекцијских надзора у 2025. години: 28

- Број планираних редовних инспекцијских надзора: 10
- Број реализованих редовних инспекцијских надзора: 10 (100%)

Према Плану инспекцијског надзора инспекције за заштиту животне средине за 2025. годину који је сачињен у складу са чланом 10. Закона о инспекцијском надзору и који је јавно доступан на интернет страници Министарства заштите животне средине и Координационе комисија за инспекцијски надзор, инспекција за заштиту животне средине у обалсти заштите од буке планирала је редовне инспекцијске надзоре у складу са расположивим стручним капацитетима. Током 2025. године вршени су редовни инспекцијски надзори везано за контролу спровођења мера заштите од буке у животној средини која настаје пуштањем појединих деоница ауто-пута и деоница пруга на коришћење. Редовним инспекцијским надзорима врши се контрола извршења мера заштите од буке дефинисаних Студијом о процени утицаја на животну средину при пуштању деоница ауто пута и деоница железничких пругу пробни рад. Пробни рад је време које се одређује за коришћење деоница пута за потребе испитивања квалитета изведених радова, утврђивање учесталости саобраћаја, као и за потребе мониторинга буке како је прописано Студијом о процени утицаја на коју сагласност издаје Министарство заштите животне средине.

На основу утврђеног чињеничног стања у инспекцијским надзорима није било могуће у потпуности утврдити усклађеност са одредбама Закона о заштити од буке у животној средини и подзаконским актима из разлога што је током пробног рада дозвољено да се предузимају мере заштите од буке, постављање звучних зидова, подизање заштитног зеленог појаса и предузимање других мера, као и понављање мерења буке у животној средини након предузимања поменутих мера, што је дужи временски период од календарске 2025. године.

Контролна листа: Заштита животне средине од буке је формирана.

У складу са Законом о заштити од буке у животној средини предмет контроле су: Пuteви Србије ДОО, Коридори Србије, Железница Србије, Аеродром Никола Тесла, Аеродром у Лађевцима и Аеродром у Нишу.

⇒ Управљање отпадом

На основу сачињеног и одобреног Плана инспекцијских надзора инспекције за заштиту животне средине за 2025. годину, планирано је да инспектори за заштиту животне средине за надзор оператера постројења, прекограничног кретања и амбалаже и амбалажног отпада обављају редовне и ванредне инспекцијске надзоре.

Редовни инспекцијски надзори оператера који поседују дозволе за управљање отпадом (сакупљање, транспорт, складиштење, третман и одлагање отпада), издате од стране министарства надлежног за послове заштите животне средине, вршени су у складу са Годишњим планом контроле наведених привредних субјеката.

Планирано је да очекивани обим ванредних инспекцијских надзора буде до 80 % од укупно извршених инспекцијских надзора.

У току 2025. године, обим ванредних инспекцијских надзора у односу на укупан број обављених редовних и ванредних инспекцијских надзора у области управљања отпадом износио је преко 90 %.

У области надзора прекограничног кретања отпада у 2025. години, надлежни орган Министарства заштите животне средине достављао је захтеве Одељењу за надзор оператера постројења, прекограничног кретања и амбалаже и амбалажног отпада за вршење ванредних утврђујућих инспекцијских надзора оператера, подносиоца захтева за добијање дозвола за прекогранично кретање отпада, ради утврђивања испуњености услова за увоз, везано за испуњеност услова за рад постројења за прераду увезеног отпада, као и за извоз отпада, сходно складишним капацитетима постројења у коме се отпад припрема за извоз, ради добијања дозвола за увоз, односно извоз, различитих врста опасног и неопасног отпада где је, по сваком појединачном захтеву, инспекција поступала и констатовала испуњеност услова са аспекта заштите животне

средине везано за поступање по мерама заштите животне средине и условима из издатих дозвола за управљање отпадом.

Реализација Плана Одељења за надзор оператера постројења, прекограничног кретања и амбалаже и амбалажног отпада за 2025. годину је 100 %.

Разлози већег броја извршених ванредних инспекцијских надзора у односу на редовне инспекције надзоре су: недовољни људски капацитети у области надзора оператера који обављају делатност управљања отпадом; захтеви са подацима о привредним субјектима, достављени од стране Агенције за заштиту животне средине, ради подношења прекршајних пријава за већи број произвођача, односно увозника производа стављених на тржиште РС који после употребе постају посебни токови отпада а који нису извршили обавезу извештавања; захтеви надлежног органа за издавање дозвола за увоз/извоз отпада, поднетих од стране већег броја привредних субјекта; ванредни надзори по захтевима оператера постројења поднетих по објављивању Јавног конкурса за доделу подстицајних средстава за поновну употребу и искоришћење отпада као секундарне сировине или за добијање енергије за четврти квартал 2024. године, као и за први, други и трећи квартал 2025. године; већи број поднетих захтева од стране других органа и организација, пријава грађана, невладиних организација и др, чиме је онемогућено вршење планираног броја редовних надзора у складу са усвојеним годишњим планом.

Инспектори Одељења за надзор оператера постројења, прекограничног кретања и амбалаже и амбалажног отпада, у току 2025. године, у већем броју вршили су теренске и канцеларијске инспекцијске надзоре а, у зависности од потреба, ситуација, као и врсте отпада којим се управља, вршени су канцеларијски инспекцијски надзори.

- Број укупно извршених инспекцијских надзора у 2025. години: 392
- Број редовних инспекцијских надзора у 2025. години: 8
- Број ванредних инспекцијских надзора у 2025. години: 333
- Број ванредних утврђујућих инспекцијских надзора у 2025. години: 218
- Број ванредних потврђујућих инспекцијских надзора у 2025. години: 76
- Број допунских инспекцијских надзора у 2025. години: 6
- Број контролних инспекцијских надзора у 2025. години: 41
- Број инспекцијских надзора ради предузимања хитних мера у 2025. години: 4

Од стране инспектора Одељења за надзор оператера постројења, прекограничног кретања и амбалаже и амбалажног отпада, у току 2025. године, поднето је 273 захтева за покретање прекршајних поступака против привредних субјеката који, као обвезници плаћања накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада, нису доставили Агенцији за заштиту животне средине редован годишњи извештај о количини и врсти произведених, односно увезених производа који после употребе постају посебни токови отпада, надлежном прекршајном суду, једну пријаву за привредни преступ за управљање отпадом противно законским одредбама, надлежном тужилаштву, као и два предлога за одузимање дозвола за управљање отпадом за поступање са отпадом супротно условима из издатих дозвола за управљање отпадом, надлежном органу.

⇒ Заштита од загађења из индустријских објеката

У складу са Годишњим планом инспекцијских надзора инспекције за заштиту животне средине за 2025. годину, у области интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања, инспектори за заштиту животне средине Одељења за загађења из индустријских објеката, извршили су редовне инспекцијске надзоре:

- 1) постројења за која је издата интегрисана дозвола (ИРПС постројења);
- 2) постојећих постројења која подлежу обавези прибављања интегрисане дозволе;
- 3) у области контроле спровођења услова и мера заштите животне средине из одлуке министарства, којом је дата сагласност на студију о процени утицаја на животну средину, односно спровођење прописаних минималних критеријума заштите животне средине из

- одлуке да није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину;
- 4) у области контроле загађивања ваздуха код објеката у надлежности републичке инспекције за заштиту животне средине;
 - 5) у области контроле отпадних вода код правних лица и предузетника, који испуштају отпадне воде у реципијент, или у систем јавне канализације и из централних постројења за пречишћавање отпадних вода;
 - 6) у области контроле управљања опасним отпадом код произвођача отпада;
 - 7) у области контроле емисије буке у животну средину, код индустријских објеката и активности у надлежности републичке инспекције за заштиту животне средине.

Поред редовних инспекцијских надзора, вршени су и ванредни инспекцијски надзори по захтевима надзираних субјеката за утврђивање испуњености услова заштите животне средине за обављање енергетске делатности, по захтевима других државних органа (Основних јавних тужилаштва, Министарства унутрашњих послова – организационе јединице за спречавање еколошког криминала и заштиту животне средине, Агенције за заштиту животне средине и др.), као и по представкама на загађење животне средине поднетим од стране грађана, група грађана, невладиних организација и других организација, а у областима заштите ваздуха, заштите од буке, процене утицаја на животну средину, у области управљања отпадом и отпадним водама

У 2025. години редовни инспекцијски надзори надзираних субјеката и њихових постројења вршени су у складу са Годишњим и оперативним планом инспекцијских надзора, који се сачињава коришћењем алата за процену ризика. На овај начин су постављени приоритети у контроли великих загађивача, односно ИРПС постројења и извршено је разврставање надзираних субјеката у 4 нивоа опасности: критичан ризик, висок ризик, средњи ризик и низак ризик. У зависности од степена ризика, разликовала се је и учесталост вршења редовних инспекцијских надзора у току 2025. године: критичан ризик (4 пута годишње), висок ризик (3 пута годишње), средњи ризик (2 пута годишње) и низак ризик (1 годишње). Годишњим и оперативним планом инспекцијских надзора у 2025. години, планиран је обим од најмање 250 редовних инспекцијских надзора ИРПС постројења, објеката и активности које поседују услове и мере заштите животне средине прописане Студијом о процени утицаја на животну средину, као и постројења и активностима који се контролишу према Закону о водама, Закону о управљању отпадом, Закону о заштити ваздуха и Закону о заштити од буке у животној средини.

Реализација Годишњег плана редовних инспекцијских надзора инспекције за заштиту животне средине, у области интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања за 2025. годину: 100%.

Број инспекцијских надзора у 2025. години: 638

- Број редовних инспекцијских надзора у 2025. години: 268
- Број ванредних инспекцијских надзора у 2025. години: 194
- Број мешовитих инспекцијских надзора у 2025. години: 25
- Број контролних инспекцијских надзора у 2025. години: 149
- Број допунских инспекцијских надзора у 2025. години: 2

Приликом израде Годишњег плана инспекцијских надзора за 2025. годину у области интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања, предвиђено је да ће број ванредних инспекцијских надзора да износи око 40% од укупног броја реализованих инспекцијских надзора током 2025. године, при томе узимајући у обзир број области које се контролишу, као и анализу стања вршења инспекцијских надзора у претходним годинама. Овакво стање ствари, пре свега је условљено много већим бројем захтева привредних субјеката и других надлежних органа, за вршење ванредних инспекцијских надзора из прописа у области заштите животне средине. Такође, стално подизање свести о потреби заштити животне средине у

последњим годинама доприноси великом броју представки и пријава, које подносе грађани, удружења грађана и невладине организације.

У току 2025. године, у области интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања, проценат извршења ванредних инспекцијских надзора износио је 34,32 % од укупног броја свих извршених инспекцијских надзора, узимајући у обзир и мешовите инспекцијске надзоре, који се врше као редовни инспекцијски надзори по годишњем и оперативном плану и као ванредни инспекцијски надзори, по представкама и/или захтевима других органа и организација.

Такође, инспекторима у области интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања током 2025. године додељен је 401 предмет (неки привредни субјекти су брисани и ликвидирани у регистру АПР-а), у вези подношења захтева за покретање прекршајног поступка код правних лица који као обвезници плаћања накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада нису доставили Агенцији за заштиту животне средине редован годишњи извештај о количини и врсти произведених, односно увезених производа који после употребе постају посебни токови отпада за извештајну 2023. годину, до 31. марта 2024. године, а према захтеву Агенције за заштиту животне средине.

Инспектори у области интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања у 2025. години пред надлежним правосудним органима поднели су 365 захтева за покретање прекршајног поступка и 14 пријава за привредни преступ.

Обзиром на горе наведено, може се констатовати да је у потпуности реализован План инспекцијских надзора инспекције за заштиту животне средине за 2025. годину, у области интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања.

⇒ Оперативни центар

Преко оперативног центра Сектора за надзор и превентивно деловање у животној средини у 2025 години примљена је 364 пријава, као и поновљених пријава 152. Укупан број пријава 516 су обрађене и унете у евиденцију система. Од укупног броја пријава, део је прослеђен на поступање надлежној инспекцији министарства заштите животне средине, а део пријава које су пристигле преко оперативног центра, а нису у надлежности Министарства заштите животне средине, прослеђене су на поступање надлежним републичким и локалним органима, о чему је подносилац обавештен и упућен на надлежни орган.

8 Ниво координације инспекцијског надзора са инспекцијским надзором кога врше друге инспекције

⇒ Координација поверених послова

Један од основних циљева Сектора за надзор и превентивно деловање у животној средини је успостављање система, кроз координацију послова инспекцијског надзора поверених јединицама локалне самоуправе.

Имајући у виду број закона којима су поверени послови јединицама локалне самоуправе и недовољне капацитете, пре свега организационе и кадровске, примена прописа у пракси, у 2025. години вршена је активна координација послова инспекцијског надзора.

У претходним годинама, било је евидентно да су органи локалне самоуправе препуштени сами себи у спровођењу прописа из области заштите животне средине који су им поверени, без успостављене јединствене процедуре поступања и контроле, што је имало за последицу различитост у тумачењу и примени једних те истих одредби прописа у пракси. С тим у вези, Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини је вршио координацију извршавања поверених послова инспекцијског надзора из делокруга надлежности инспекције за заштиту животне средине АП Војводине и јединица локалне самоуправе.

На основу поднесака странака који се односе на заштиту животне средине, републичка инспекција за заштиту животне средине је у циљу остваривања законитог, правилног и ефикасног надзора, упућивала исте инспекцији за заштиту животне средине АП Војводине и јединицама локалне

самоуправе на поступање, са захтевом за достављање извештаја о предузимању радњи о наведеним случајевима.

У координацији извршавања поверених послова остварује се увид у рад инспекције јединице локалне самоуправе и аутономне покрајине, утврђује стање, указујући на пропусте и недостатке, пружајући потребна објашњења, савете и информације са преношењем потребних искустава и добре праксе.

Инспекторима јединица локалне самоуправе је и урађена јединствена табела као алат за вођење података о свим активностима по месецима у току једне године а које су истовремено и саставни део Годишњег извештаја инспектора.

Током реализације свих активности, ни у једном моменту није доведена у питање самосталност у поступању и одлучивању инспектора јединица локалне самоуправе.

Током 2025. године, у оквиру координације инспекцијског надзора, инспекција за заштиту животне средине у области заштите природе реализовала је заједничке инспекцијске надзоре са републичком водном инспекцијом.

Такође, вршени су и заједнички инспекцијски надзори по захтевима МУП-а, Јединице за сузбијање еколошког криминала, код држалаца заштићених дивљих животиња-птица у заточеништву, управљања отпадом и експлоатацијом минералних сировина (шљунак).

9 Материјални, технички и кадровски ресурси које је инспекција користила у вршењу инспекцијског надзора и мерама предузетим у циљу делотворне употребе ресурса инспекције и резултатима предузетих мера

Уочена је потреба за побољшањем материјално-техничких средстава и опреме, а све у циљу ефикаснијег и делотворнијег рада Инспекције за заштиту животне средине. Возила која су на располагању инспекторима старости су 14 и више година те су чести кварови на возилима, што отежава рад инспектора, односно вршење теренских инспекцијских надзора.

Свим инспекторима за заштиту животне средине обезбеђена су средства за рад (лаптоп рачунари и интернет).

На крају 2025. године у Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини било је укупно запослено 69 службених лица, од чега 58 инспектора (1 инспектору је одобрено мировање радног односа у Министарству за заштиту животне средине, од 86 систематизованих радних места за инспекторе за заштиту животне средине, према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места.

10 Придржавање рокова прописаних за поступање инспекције

Републички инспектори за заштиту животне средине у 2025. години у свему су се придржавали рокова прописаних Законом о инспекцијском надзору и Законом о општем управном поступку.

11 Законитост управних аката донетих у инспекцијском надзору (број другостепених поступака, њихов исход, број покренутих управних спорова и њихов исход)

На решења инспекције за заштиту животне средине у 2025. години уложено је 5 жалби и није уложена ни једна тужба.

12 Поступање у решавању приговора и притужби на рад инспекције, са исходима тог поступања, уз посебно истицање броја поднетих приговора и притужби и области рада на које су се односили

У 2025. години поднета је 1 притужба на рад инспекције за заштиту животне средине у области заштите од загађења из индустријских објеката, сходно члану 52. Закона о инспекцијском надзору, која је оцењена као неоснована, као и једна притужба на инспекцију у области заштите природе која је такође оцењена као неоснована.

13 Програми стручног усавршавања који су похађали инспектори, односно службеници овлашћени за вршење инспекцијског надзора (област стручног усавршавања и тематске целине програма обуке, као и број учесника у свакој тематској целини, а ако је по завршетку програма вршена провера знања учесника и подаци о оствареном успеху)

- Национална академија за јавну управу:
 - Управљање Регистром административних захтева и попис административних захтева, 30.05.2025
 - Регистар административних поступака и захтева 09.09.2025.
 - Анализа и попис административних захтева - 09.09.2025.
 - Онлајн уводни вебинар: Заједничке основе објеката за одлагање јаловине (ТМФ), Пројекат Дунавског Регионалног Програма SAFETY4TMF, 28.11.2025.
 - Примена ЗУПа у пракси – 08.04.2025., 2 инспектора
 - Постављање циљева – консултације – 09.04.2025.
 - Систем менаџмента животном средином – примена ИСО 14001 стандарда - 15.05.2025., 2 инспектора
 - Превентивно деловање инспекције - 26.06.2025., 2 инспектора
 - Извршење решења у управном поступку – 30.05.2025.
 - Електронско канцеларијско пословање – 10.06.2026.
 - Процена ризика корупције у прописима као механизам за превенцију корупције – 24.07.2025.
 - Кориговање лошег радног учинка и понашања – консултације – 15.08.2025
 - Право интелектуалне својине – 15.08.2025
 - Моћ мапа ума 25 – 10.09.2025.
 - Злоупотреба права на представку и притужбу – 25.09.2025, 2 инспектора
 - Налог за инспекцијски надзор – 15.09.2025
 - Споразум о признању прекршаја – 08.10.2025, 2 инспектора
 - Превентивно деловање инспекције – 24.10.2025
 - Редовна и ванредна правна средства у управном поступку, -12..12.2025, 2 инспектора
 - Извршење решења у управном поступку - 04.11.2025
 - Менаџмент квалитета у јавној управи – примена ISO 9001 стандарда – 12.12.2025
 - Учесници у управном поступку и њихове дужности – 24.12.2025., 2 инспектора
- Европска агенција за хемикалије, ЕЧА:
 - Classification, labelling and packaging of substances and mixtures (CLP) 25.03.2025
 - Results of the REF-11 enforcement project on safety data sheets – 02.04.2025
 - New Classification and Labelling Inventory - 27.05.2025
- Strengthening Capacities to Implement EU Law, МЕИ, 18-19.09.2025
- International Conference on Environmental Protection - Session 42 – European chemicals policy for the protection of the environment and human health: new hazard classes under the Classification, Labelling and Packaging (CLP) Regulation, RemTech Europe – 19.09.2025
- Национална академија за јавну управу, On-line обука „еПисарница“ - 06.02.2025. године.

- Национална академија за јавну управу, On-line обука „Праћење учинка и вредновање радне успешности државних службеника“ - 05.12.2025 године.
- Национална академија за јавну управу, On-line обука „Каријерно саветовање“ - 10.12.2025 - 11.12.2025. године.
- Министарство информисања и телекомуникација - Радионица „Спецификација софтверског решења за примену правилника о нејонизујућем зрачењу“ - 13.-14.03.2025. године, Инђија.
- Министарство унутрашњих послова и УНДП - Радионица за јачање спровођења закона и правде у области еколошког криминала у Србији - 28.-29.10.2025. године, Вршац.
- У оквиру ИМПЕЛ мреже, у јануару, септембру, октобру и новембру 2025. године, извршено је похађање On-line обука на тему политика, мониторинга и заштите земљишта у ЕУ, процене значајног загађења подземних вода, ремедијације земљишта и подземних вода, као и похађање више семинара у области имплементације и спровођења нове допуњене Директиве о индустријским емисијама (IED 2.0) и нове Директиве о еколошком криминалу, које су у ЕУ ступиле на снагу 2024. године.
- Техничка обука инспекцијских органа за систем мониторинга, извештавање и верификацију (МРВ) емисија гасова са ефектом стаклене баште, у организацији УНДП-а и Министарства заштите животне средине - фебруар 2025. године.
- Теренска обука за инспекцијске органе у оквиру пројекта „Зелена транзиција - имплементација ИЕД у Србији 2021-2025“ - посета и заједнички инспекцијски надзор са страним експертом у ИРПС постројењу оператера „Месер Техногас ДОО Београд“, у организацији пројекта ИЕД и Технолошко-металуршког факултета, Универзитета у Београду - март 2025. године.
- Радионица „Нова ИППЦ постројења - интегрисане дозволе и БАТ-ови“ у оквиру пројекта „Зелена транзиција - имплементација ИЕД у Србији 2021-2025“, у организацији пројекта ИЕД и Министарства заштите животне средине - мај 2025. године.
- Уводна конференција пројекта „Озелењавање правде: Правна заштита животне средине“ у циљу унапређења казнено-правне заштите животне средине у РС, у организацији Комитета правника за људска права (YUCOM) и Удружења тужилаца Србије - јун 2025. године.
- Радионица у оквиру Пројекта ЕУ за побољшање планирања и имплементације поглавља ПГ 27 у РС, у вези измена и допуна Уредбе о одлагању отпада на депоније и прегледа активности на усаглашавању прописа из области управљања отпадом са ЕУ директивама - август 2025. године.
- Радионица „Јачање спровођења закона у области екокриминала у Србији“, Београд - децембар 2025. године.
- Радионица: Размена најбољих пракси у ЕУ у борби против еколошког криминала-нелегална трговина опасним отпадом – фебруар 2025. године.
- Радионица: Израда предлога документа јавне политике у области спречавања и сузбијања тероризма и насилног екстремизма и Акционог плана за његово спровођење – март 2025. године
- Пројекат: Израда првог двогодишњег извештаја о транспарентности и комбинованог четвртог националног извештаја и другог двогодишњег извештаја о транспарентности Србије према UNFCCC – децембар 2025. године
- Обука: Регистар државне и de minimis помоћи – децембар 2025. године

14 Иницијативе за измене и допуне закона и других прописа

⇒ Заштита од великих удеса који укључују опасне супстанце

У току 2025.године, инспектори за заштиту животне средине у области заштите од великих удеса који укључују опасне супстанце учествовали су у раду:

- Радне групе за израду нацрта Програма за индустријску безбедност за период од 2026. до 2035. године, са Акционим планом за период 2026 - 2030. године и Извештају о стратешкој процени утицаја на животну средину Програма за индустријску безбедност.

- Радне групе за израду Стратегије и Акционог плана за примену Архуске конвенције.

⇒ Контрола хемикалија и биоцидних производа

Инспектори за заштиту животне средине за контролу хемикалија и биоцидних производа у току 2025 године учествовали су на:

- отвореној седници 2025 Forum and BPRS Open Session - ЕСНА
- састанку за припрему Нацрта националне стратегије тржишног надзора 2025-2028
- седници Савета саветника за хемикалије

⇒ Заштита земљишта

У периоду од марта до септембра 2025. године, инспектор за заштиту животне средине учествовао је у раду Радне групе за израду Нацрта новог Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, у својству члана наведене Радне групе, по решењу Министарке заштите животне средине од 28.11.2024. године.

⇒ Заштита од нејонизујућих зрачења

Инспектори за заштиту животне средине у области заштите од нејонизујућих зрачења учествовали су у раду:

- Националног координационог тела за борбу против ширења оружја за масовно уништење за период од 2021. до 2025. године (Национално координационо тело) образовано Одлуком о образовању Националног координационог тела за борбу против ширења оружја за масовно уништење за период од 2021. до 2025. године („Службени гласник РС”, бр. 117/21, 25/23 и 5/25).
- Радне групе за израду Предлога стратегије заштите животне средине са Акционим планом по решењу Министарке заштите животне средине од 20.01.2023. године.
- Радне групе за израду Стратегије и Акционог плана за примену Архуске конвенције.
- Радне групе за израду Нацрта закона о широкопојасној комуникационој инфраструктури, по решењу министра информисања и телекомуникација од 14.03.2025. године.
- Радне групе за израду Предлога Правилника о границама излагања нејонизујућим зрачењима и Предлога Правилника о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања, као именовани чланови Министарства заштите животне средине испред Сектора за надзор и превентивно деловање у животној средини.
- Тима за израду информационог система (ЦИСИН) за евидентирање и испитивање извора нејонизујућих зрачења. ЦИСИН је напредни информациони систем осмишљен са циљем да обезбеди централизовану, поуздану и ефикасну дигиталну платформу за управљање подацима и документацијом у вези са изворима нејонизујућих зрачења. Систем је намењен широком спектру корисника, укључујући оператере извора нејонизујућих зрачења, овлашћене стручне институције, органе државне управе и инспекцијске службе, а омогућава да у потпуности и правовремено испуне своје прописане обавезе.
- Радне групе за израду ЕХ-POST анализе ефеката Закона о заштити од нејонизујућих зрачења као именовани чланови Министарства заштите животне средине испред Сектора за надзор и превентивно деловање у животној средини.
- У припреми полазних основа за израду Нацрта закона о заштити од нејонизујућих зрачења.
- У изради Нацрта закона о заштити од нејонизујућих зрачења.
-

⇒ Заштита природе

Инспектори за заштиту животне средине у области заштите природе учествовали су и на припреми измена и допуна Закона о заштити природе.

⇒ Управљање отпадом

У периоду од августа до децембра 2025. године, два инспектора за заштиту животне средине Одељења за надзор оператера постројења, прекограничног кретања и амбалаже и амбалажног отпада учествовала су у раду радне групе за израду нацрта Закона о управљању отпадом.

У децембру 2025. године, један инспектор за заштиту животне средине Одељења за надзор оператера постројења, прекограничног кретања и амбалаже и амбалажног отпада учествовао је у раду радне групе за израду нацрта Уредбе о листама отпада за прекогранично кретање отпада, садржини и изгледу документа који прати прекогранично кретање отпада са упутством за његово попуњавање.

⇒ Заштита од загађења из индустријских објеката

Инспектори за заштиту животне средине у области заштите од загађења из индустријских објеката учествовали су у раду:

-У јануару 2025. године, на јавној презентацији Нацрта закона о заштити ваздуха у организацији UNDP.

-Радне групе за израду Нацрта Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, почев од уводног састанка 10.марта 2025, настављајући са састанцима и радионицама током целе 2025. године.

-Радне групе за ревизију Специфичног плана за имплементацију VOC Петрол директива (94/63/ЕЗ, 2009/126/ЕЗ и 2014/99/ЕУ) у оквиру пројекта „ЕУ за унапређење планирања и имплементације Поглавља 27 у Србији“, као и Радне групе за израду подзаконског акта – VOC, као чланови именовани од стране Министра.

15 Мере и провере предузетим у циљу потпуности и ажурности података у информационом систему

Поред извршавања планираних активности инспекцијских надзора и пратећих послова у функцији извршавања законских и радних обавеза и процеса, републичка инспекција за заштиту животне средине је уложила додатне напоре за редовно ажурирање, функционисање и правилно коришћење система е-Инспектор, ангажовањем искључиво сопствених капацитета, инспектора за заштиту животне средине, како би се обезбедило да су сви сетови података у систему ажурни и тачни, а у циљу законитог поступања републичких инспектора који користе систем у свом раду. Поред послова на администрирању продукције система е-Инспектор, обављани су и послови интерних обука нових и постојећих корисника система, као и сачињавање и достављање Координационој комисији за инспекцијски надзор шестомесечних извештаја о раду републичке инспекције за заштиту животне средине у систему е-Инспектор, у складу са Закључком Владе РС, бр. 030-2278/2022 од 17.03.2022. године.

16 Стање у области извршавања поверених послова инспекцијског надзора

⇒ Координација поверених послова

Законом о инспекцијском надзору, прописана је координација послова инспекцијског надзора из делокруга републичке инспекције поверених аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе. Закон о државној управи у члана 54. утврђује да послови инспекцијског надзора могу бити поверени органима аутономне покрајине, општине, града и града Београда. Чланом 47. Закона о државној управи, прописана су општа овлашћења у контроли поверених послова. Ова општа овлашћења у вршењу надзора над радом примењују се и на координацију послова инспекцијског надзора из делокруга републичке инспекције поверених аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе, чланом 12. став 12. Закона о инспекцијском надзору. У ову координацију спада и организовање тзв. заједничких акција републичких инспектора и

инспектора јединица локалних самоуправа. Заштита животне средине у локалним самоуправама представља комплексан процес који захтева ангажовање обучених кадрова и техничка опремљеност за његово константно ефикасно спровођење.

Координација послова инспекцијског надзора поверених јединицама локалне самоуправе, у претходном периоду није била довољна, због недовољних капацитета републичке инспекције и обима посла који обављају.

Према расположивој евиденцији, од 145 јединица локалне самоуправе у Републици Србији њих 11 (једанаест) немају инспектора за заштиту животне средине, и то: Општина Оџаци, Општина Беоцин, Општина Кучево, Општина Кнић, Општина Лучани, Општина Сврљиг, Општина Крупањ, Општина Ариље, Општина Голубац, Општина Коцељева, и Општина Темерин.

Оно што је отежавајуће за рад инспектора јесте, да у многим јединицама локалне самоуправе Инспектори за заштиту животне средине обављају и друге послове а најчешће, послове комуналног инспектора, затим грађевинског, саобраћајног, туристичког инспектора, и друге послове по налогу претпостављених, или су добили овлашћења поред других да обављају и послове инспектора за заштиту животне средине.

У том смислу Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини је препознао потребу и значај унапређења координације и функционалности система поверених послова и предузимао је активности, у складу са надлежностима на њиховом успостављању, како би се успешно спровела имплементација европских стандарда из различитих области заштите животне средине. Активности су обухватиле и стручно усавршавање у 2025 години.

Образовање инспектора за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе од стране Сектора за надзор и превентивно деловање у животној средини је неминовно као и свих осталих чинилаца за јачање свести о заштити животне средине, што ће захтевати максимално ангажовање свих стручних служби Министарства заштите животне средине, материјалне ресурсе и време.

17 Исходи поступања правосудних органа по захтевима за покретање прекршајног поступка, пријавама за привредни преступ и кривичним пријавама које је поднела инспекција

У 2025. години инспектори за заштиту животне средине су поднели укупно 1393 захтева за покретање прекршајног поступка, 27 пријава за покретање поступка за привредних преступа и 1 кривичну пријаву. Инспектори су у 28 случајева били позивани од стране поступајућих судских органа на суд да дају изјаве у својству сведока, донето је 208 пресуде.

Табеларни приказ поступања правосудних органа:

Одељење	Прекршајне пријаве	Пријаве за привредни преступ	Кривичне пријаве	Сведочење	Пресуда	Уложена жалба на пресуду
Одељење за поверене послове.	200	/	/	9	44	/
Одељење за загађења из индустријских објеката	365	13	/	12	16	2
Одељење за контролу СЕВЕСО постројења, хемикалије и биоцидних производа	155	12	1	/	11	/
Одељење за надзор оператера постројења, прекотраничног	274	1	/	4	/	/

Извештај о раду Инспекције за заштити животне средине 2025

кретања отпада и амбалажу и амбалажни отпад						
Одељење за заштиту земљишта, нејонизујућег зрачења и биодиверзитета	367	1	/	2	137	/
Одељење за посебне токове отпада и праћења мера превентивног деловања у јединицама локалне самоуправе из области заштите животне средине	33	/	/	1	/	/
Σ	1393	27	1	28	208	2

IMPEL МРЕЖА

У оквиру IMPEL мреже, чији је пуноправни члан Министарство заштите животне средине, у 2025. години, поједини догађаји су одржани хибридно – део учесника је био физички присутан, а део је пратио виртуелно - „on-line“.

У јануару, фебруару и марту 2025. године инспектори Сектора присуствовали су вебинарима одржаним од стране вођа пројеката у оквиру IMPEL мреже под називом „IMPEL open day“ са различитим темама: вода и земљиште, хоризонтални прописи, индустрија и заштита ваздуха.

Почетком 2025. године, вршене су припреме за састанак Министарства заштите животне средине са Управним одбором IMPEL мреже, који је одржан у Палати Србија дана 27. фебруара.

У марту месецу одржана је „IMPEL 4 Networks Conference“ којој су присуствовала два представника Сектора.

У јуну 2025. године у Варшави (домаћин је била Пољска) одржана је Генерална скупштина и састанак националних координатора IMPEL мреже, на којој је on-line учествовао један запослени из Сектора у својству Националног координатора.

Током целе године, почев од септембра 2025. године, инспектори Сектора имали су прилику да присуствују on-line вебинарима у вези са имплементацијом нове Директиве ЕУ о еколошком криминалу.

У децембру 2025. године одржан је on-line састанак националних координатора IMPEL мреже а наредна два дана и Генерална скупштина (домаћин је била Малта), на којој је on-line учествовао један запослени из Сектора у својству Националног координатора.

Е-ИНСПЕКТОР и е-ПИСАРНИЦА

У 2025. години већина инспектора за заштиту животне средине користила је софтверско решење е-Инспектор у поступцима спровођења инспекцијских надзора. Поред сачињавања електронских аката у поступцима инспекцијских надзора и вођења евиденције о инспекцијским надзорима и покренутим казним поступцима, у систему е-Инспектор спровођени су и поступци службених саветодавних посета.

Током 2025. године на пословима администрирања продукције система е-Инспектор, за републичку инспекцију за заштиту животне средине, извршено је:

- уношење текстова нових, измењених и допуњених закона и подзаконских прописа из свих области заштите животне средине (укупно 62 прописа);

- ажурирање системских сетова података у делу структуре и назива организационих јединица и корисничких налога, у складу са Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству заштите животне средине, бр. 002395310 2025 од 29.05.2025. године;
- формирање и активирање нове контролне листе за инспекцијски надзор у области заштите животне средине од буке;
- формирање сета нових управних мера у продукцији система, према новом Закону о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 94/24) и Закону о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 51/25) - формиране и активирани укупно 24 нове управне мере;
- кодирање свих правних прописа из области заштите животне средине у продукцији система, у складу са званичном кодификацијом Правно-информационог система Службеног гласника Републике Србије (за области заштите животне средине, процене утицаја на животну средину, интегрисаног спречавања и контроле загађивања животне средине, контроле СЕБЕСО постројења и заштите од удеса, заштите вода, заштите земљишта, заштите ваздуха, климатских промена, заштите природе, заштите од нејонизујућих зрачења, заштите од буке у животној средини, управљања отпадом, амбалаже и амбалажног отпада и контроле хемикалија и биоцидних производа).

Републичка инспекција за заштиту животне средине од октобра 2023. године, започела је са радом и у јединственом софтверском решењу е-Писарница, који обухвата електронско евидентирање, чување, разврставање и архивирање документарног материјала који је примљен у рад органа, или који настаје у раду органа, а сагласно обавезама прописаним Уредбом о електронском канцеларијском пословању органа државне управе ("Службени гласник РС", бр. 21/20, 32/21 и 14/23). Тренутно републички инспектори за заштиту животне средине воде евиденције о инспекцијским надзорима и донетим актима паралелно у оба система, обзиром да није извршена интеграција наведених система.

РАДНИ ЦИЉЕВИ

Годишњи циљеви инспектора за заштиту животне средине, утврђени су у складу са Законом о државним службеницима и Уредбом о вредновању радне успешности државних службеника, и то:

ГОДИШЊИ ЦИЉЕВИ		Бодови
Одељење за административно-правне послове и процену ризика		
1.	Израђен годишњи план инспекцијског надзора, извештај о раду инспекције, извештај о годишњем учинку програма, планови извршења буџета и захтев за финансирање програмских активности у прописаним и задатим роковима	30
2.	Израђене информације по захтеву Повереника за информације од јавног значаја, по захтеву Заштитника грађана, предлог одговора на посланичко питање; израђене информације везано за Преговарачко Поглавље 27. Животна средина и климатске промене	30
3.	Урађена евиденција о поднетим пријавама за привредни преступ, прекршајним и кривичним пријавама, о одлукама надлежних судских органа, урађен попис аката (поднесак који није у надлежности инспекције прослеђен је надлежном органу а подносиоцу пријаве достављено обавештење), урађена интерна књига о пријему и експедицији предмета	20
4.	Извршене измене и допуне контролних листи и преиспитане садржине контролних листа	10
5.	Унапређене компетенције запослених у Одељењу кроз најмање две обуке по запосленом преко НАЈУ	10

Извештај о раду Инспекције за заштиту животне средине 2025

ГОДИШЊИ ЦИЉЕВИ		Бодови
	<ul style="list-style-type: none"> - Одељење за загађења из индустријских објеката - Одељење за контролу СЕВЕСО постројења, хемикалија и биоцидних производа - Одељење за надзор оператера постројења, прекотраничног кретања отпада и амбалажу и амбалажни отпад - Одељење за заштиту земљишта, нејонизујућег зрачења и биодиверзитета - Одељење за посебне токове отпада и праћења мера превентивног деловања у јединицама локалне самоуправе из области заштите животне средине - Одељење за поверене послове 	
1.	Реализован план инспекцијског надзора из Годишњег плана рада инспекције за заштиту животне средине и инспекције за рибарство	50
2.	Повећано превентивно деловање инспекције кроз службене саветодавне посете и превентивне инспекцијске надзоре	20
3.	Извршено преиспитивање садржине контролних листа и по потреби извршена измена и допуна истих	10
4.	Израђени оперативни, месечни и годишњи планови као и месечни и други извештаји у прописаним и датим роковима	10
5.	Унапређене компетенције инспектора у области инспекцијског надзора преко Националне академије за јавну управу и други видови специјализованих обука	10

ЗБИРНИ ПОДАЦИ О РАДУ

Инспекција за заштиту животне средине у 2025. години остварила је следеће збирне резултате на основу поступања свих инспектора за заштиту животне средине:

Активности		Број
Предмети		4078
Налози за инспекцијски надзор	Редовни	515
	Ванредни	766
	Мешовити	24
	Допунски	8
Врсте инспекцијског надзора	Редовни	653
	Ванредни	1061
	Мешовити	25
	Ванредни - утврђујући	333
	Ванредни - потврђујући	82
	Допунски	9
	Контролни	258
	Хитно поступање	78
Облик инспекцијског надзора	Канцеларијски	531
	Теренски	232
	Канцеларијски и теренски	1282
Записник		1774
Службена белешка		453
Извештаји		264
Дописи		3011
Решења, жалбе и закључци	Наређене мере	511
	Забране	97
	Привремена одузимања	4
	Извршење решења	103

Извештај о раду Инспекције за заштиту животне средине 2025

	Жалба на решење	5
	Закључак	95
Инспекцијски надзор над нерегистрованим субјектима	Самостални надзор	22
	Заједнички надзор-са другим инспекцијама	58
	Записник	62
	Службена белешка	21
	Решења	39
	Извршење решења	8
	Жалба на решење	/
Превентивно деловање	Превентивни инспекцијски надзор	4
	Саветодавне посете	26
Пријаве	Прекршајна пријава	13
	Пријава за привредни преступ	27
	Кривична пријава	1
	Сведочења	11
	Пресуде	208
	Уложене жалбе на пресуде	2
Укупно налога		1313
Укупно надзора		2088
Укупно превентивно деловање		30
Укупно записника		1806
Укупно службених белешки		474
Укупно решења		194
Укупно забрана		97

ДЕЛОТВОРНОСТ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

- Инспекција за заштиту животне средине у 2025. години, у складу са својим надлежностима и овлашћењима, успешно је спровела прописане мере заштите животне средине.
- У 2025. години унапређено је јачање међусобне сарадње између инспекције заштите животне средине и других инспекција, као и субјеката са јавним овлашћењима који врше посебне облике надзора и контроле, ради обављања обухватнијег и делотворнијег инспекцијског надзора и нарочито ради сузбијања делатности или активности нерегистрованих субјеката, реализацијом заједничких акција.
- У 2025. години, унапређен је рад Заједничког тела у новом, обновљеном саставу. Иначе, у циљу унапређења и међусобне координације инспекцијских органа који врше контролу хемикалија и биоцидних производа на тржишту РС, формирано је Заједничко тело 2015. године, у складу са Законом о хемикалијама, од представника инспекције за заштиту животне средине, тржишне, санитарне и ветеринарске инспекције.
- У 2025. години унапређена је координација у извршавању поверених послова.
- Такође, унапређена је и повећана сарадња са полицијским службеницима Министарства унутрашњих послова, Одељења за сузбијање еколошког криминала.
- У 2025. години инспектори за заштиту животне средине поступали су по Плану инспекцијског надзора Инспекције за заштиту животне средине за 2025. годину.
- У 2025. години је реализован План инспекцијског надзора Инспекције за заштиту животне средине.
- У 2025. години су реализовани постављени Радни циљеви у областима надзора.

ПОКАЗАТЕЉИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ДЕЛОТВОРНОСТИ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

- Неопходност повећања броја инспектора у Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини реализацијом запошљавања одобреног броја инспектора као предуслов за унапређење превентивног деловања и ефикаснијег спровођења мера заштите животне средине из области поступања. С тим у вези, формиран је Одсек за праћење и спровођење мера превентивног деловања у области заштите животне средине.
- Обука и студијска путовања инспектора за заштиту животне средине на свим нивоима у циљу даљег усавршавања и оспособљавања за вршење инспекцијских надзора.
- Унапређење сарадње са правосудним органима, кроз учешће у заједничким обукама и семинарима, у циљу бољег превазилажења и решавања проблема из области заштите животне средине.
- Обука нових инспектора за коришћење и рад у софтверу е-Инспектор и у софтверу е-Писарница.

И поред свих уочених и објективно сагледаних ограничавајућих фактора, Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини, у складу са Законом о инспекцијском надзору, са тренутним бројем инспектора и расположивим ресурсима, уложио је и улаже максималне напоре на промени свести, како јавности тако и надзираних субјеката, да превентивно деловање инспекцијског надзора има предност над репресивним, чиме се пружа подршка одрживом пословању и развоју привреде у складу са прописима, ради стварања повољнијег амбијента за инвестиције и пословање, уз очување животне средине.